

PROGRAM STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

Nazwa uczelni: *Akademia Medyczna Nauk Stosowanych i Holistycznych*

Nazwa studiów podyplomowych: *Psychotraumatologia 2026/2027*

Opis kierunku studiów podyplomowych z psychotraumatologii:

Studia podyplomowe z zakresu psychotraumatologii oferują kompleksową edukację w obszarze psychologicznych, neurobiologicznych i społecznych aspektów traumy oraz narzędzi diagnostycznych i interwencyjnych w pracy z osobami dotkniętymi traumatycznymi doświadczeniami. Program studiów jest odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie na specjalistów w obszarze psychoterapii, interwencji kryzysowych oraz prewencji w kontekście traumy. Studia te mają na celu przygotowanie profesjonalistów do pracy z osobami, które doświadczyły traumatycznych przeżyć, w tym przemocy, katastrof, sytuacji kryzysowych czy traumy wczesnodziecięcej. Cały program oparty jest na nowoczesnych metodach edukacyjnych, które łączą teorię z praktyką, uwzględniając dowody naukowe oraz praktyczne podejście do diagnozy i terapii w kontekście traumy. Studenci będą mieli okazję zapoznać się z szeroką gamą zagadnień, począwszy od neurobiologicznych mechanizmów stresu i traumy, przez interwencje terapeutyczne, aż po kwestie związane z prewencją i wsparciem osób dotkniętych traumą. Program obejmuje różne podejścia terapeutyczne, interwencyjne oraz metody pracy z ciałem, co stanowi fundament efektywnej pracy psychoterapeutycznej w obszarze psychotraumatologii.

Cel kształcenia

Celem studiów podyplomowych z psychotraumatologii jest przygotowanie studentów do efektywnej pracy z osobami dotkniętymi traumą poprzez:

1. Zrozumienie mechanizmów neurobiologicznych i psychologicznych traumy – zdobycie wiedzy na temat reakcji organizmu na stres, mechanizmów adaptacyjnych oraz skutków chronicznego i traumatycznego stresu.

2. Diagnozowanie traumatycznych doświadczeń i ich konsekwencji – rozwój umiejętności rozpoznawania objawów traumy, zarówno w kontekście psychologicznym jak i neurobiologicznym.
3. Opanowanie metod interwencji psychologicznych – zdobycie umiejętności w zakresie stosowania efektywnych metod terapeutycznych (np. terapia poznawczo-behawioralna, terapia systemowa, terapie integracyjne, interwencje kryzysowe), dostosowanych do potrzeb osób doświadczających traumy.
4. Zastosowanie strategii prewencyjnych – przygotowanie do przeciwdziałania wtórnej traumatyzacji w pracy z osobami dotkniętymi traumą oraz dbania o własne zasoby emocjonalne.
5. Wykorzystywanie terapii zorientowanej na ciało w pracy z traumą – nauka pracy z ciałem, co może być istotnym elementem leczenia traumy, zwłaszcza w przypadku problemów psychosomatycznych, chronicznego bólu czy zaburzeń somatycznych.
6. Wsparcie ofiar przemocy i innych traumatycznych doświadczeń – wyposażenie studentów w narzędzia pomagające w pracy z ofiarami przemocy, w tym przemocy domowej, seksualnej czy emocjonalnej.
7. Rozwój kompetencji w zakresie interwencji kryzysowych i zarządzania stresem – nauka stosowania procedur interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych oraz skutecznego zarządzania stresem, zarówno w przypadku pacjentów, jak i profesjonalistów pracujących w obszarze psychotraumatologii.

Do kogo skierowane są studia?

Studia podyplomowe z psychotraumatologii skierowane są do osób, które ukończyły studia wyższe i pragną pogłębić swoją wiedzę oraz umiejętności w zakresie pracy z osobami dotkniętymi traumą. W szczególności do:

- Psychologów, psychoterapeutów, lekarzy, pracowników socjalnych, pedagogów, terapeutów i innych specjalistów zajmujących się pracą z osobami doświadczającymi traumy.
- Osób pracujących w służbach mundurowych, służbach ratunkowych, pomocy społecznej, a także w obszarze wsparcia psychoonkologicznego.

Sylwetka absolwenta

Po ukończeniu studiów podyplomowych z psychotraumatologii absolwenci będą posiadać umiejętności w zakresie:

1. Diagnozy i rozpoznawania traumy – umiejętność identyfikowania objawów traumy u osób dorosłych, dzieci oraz osób doświadczających traumatycznych przeżyć.
2. Zastosowania narzędzi interwencyjnych – skuteczne stosowanie różnych metod terapeutycznych, takich jak terapia poznawczo-behawioralna, terapia ekлекtyczna, czy techniki pracy z ciałem.
3. Realizacji interwencji kryzysowych – umiejętność przeprowadzania interwencji kryzysowych, takich jak pomoc po wypadkach, katastrofach czy traumatycznych wydarzeniach.
4. Przeciwdziałania wtórnej traumatyzacji – zdolność do rozpoznawania objawów wtórnej traumatyzacji w pracy z pacjentami oraz wdrażania procedur zapobiegających jej rozwojowi.
5. Zastosowania teorii więzi w pracy z dziećmi i dorosłymi – znajomość teorii więzi oraz umiejętność wykorzystania jej w pracy z dziećmi oraz osobami dorosłymi, które doświadczyły traumy wczesnodziecięcej i relacyjnej.
6. Wsparcia osób doświadczających przemocy – umiejętność udzielania pomocy psychologicznej ofiarom przemocy fizycznej, seksualnej oraz emocjonalnej.
7. Zarządzania procesem terapeutycznym – umiejętność prowadzenia dokumentacji, kontraktowania procesu terapeutycznego oraz dbania o etykę zawodu psychoterapeutycznego.

Co to daje absolwentowi?

- **Możliwość wpisania zawodu „Psychotraumatolog” w dokumentach – zgodnie z klasyfikacją.**
- **Uznanie na rynku pracy–szpitale, ośrodki pomocy społecznej, NGO często szukają specjalistów z tym kodem.**
- **Ale: uprawnienia do pracy z pacjentem wynikają nie z samego kodu, ale z posiadanego wykształcenia podstawowego (np. psycholog, lekarz, pedagog). Kod tylko porządkuje specjalizację.**

EFEKTY UCZENIA SIĘ – PSYCHOTRAUMATOLOGIA

Numer efektu	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK
WIEDZA – Absolwent:		
W_01	Zna podstawowe pojęcia z zakresu psychologii, psychologii klinicznej i psychotraumatologii	P7S_WG
W_02	Rozumie mechanizmy psychologiczne i neurobiologiczne traumy, stresu chronicznego oraz dysocjacji	P7S_WG
W_03	Ma wiedzę na temat psychopatologii związanej z PTSD, zaburzeniami osobowości oraz wtórną traumatyzacją	P7S_WG
W_04	Zna koncepcje teoretyczne dotyczące rozwoju dziecka, teorii więzi (w tym J. Bowlby’ego) oraz wpływu traumy relacyjnej	P7S_WG
W_05	Rozumie neuropsychologiczne i społeczne skutki traumy na różnych etapach życia	P7S_WG
W_06	Ma wiedzę o metodach diagnozy i interwencji terapeutycznych (m.in. CBT, EMDR, terapia eklektyczna, terapia systemowa, interwencja kryzysowa)	P7S_WK
W_07	Zna systemy wsparcia psychologicznego i procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych	P7S_WK
W_08	Ma świadomość znaczenia terapii zorientowanej na ciało i psychosomatycznych aspektów zdrowia	P7S_WK
UMIĘTNOŚCI – Absolwent:		
U_01	Potrafi rozpoznać objawy traumy u dzieci i dorosłych oraz przeprowadzić diagnozę psychologiczną	P7S_UW
U_02	Stosuje różne techniki interwencji terapeutycznych adekwatnie do typu i fazy traumy	P7S_UW
U_03	Umie dobrać i zastosować narzędzia diagnostyczne (kwestionariusze, wywiady, testy neuropsychologiczne)	P7S_UW
U_04	Potrafi przeprowadzić interwencję kryzysową i pracować z osobami po doświadczeniach traumatycznych (np. przemoc, wojna, katastrofa)	P7S_UW
U_05	Umie zarządzać procesem terapeutycznym, dokumentacją, kontraktem i relacją terapeutyczną	P7S_UO
U_06	Umie identyfikować zjawiska wtórnej traumatyzacji i wdrażać strategie zapobiegawcze	P7S_UW
U_07	Stosuje techniki wspierające rozwój rezyliencji i wzrost potraumatyczny	P7S_UW
U_08	Potrafi współpracować interdyscyplinarnie (z lekarzami, psychoterapeutami, pracownikami socjalnymi)	P7S_UK
U_09	Wykorzystuje wiedzę neuropsychologiczną do analizy funkcjonowania poznawczego i emocjonalnego pacjenta	P7S_UW

	KOMPETENCJE SPOŁECZNE – Absolwent:	
K_01	Przestrzega zasad etyki zawodowej, dba o tajemnicę zawodową i dobro klienta	P7S_KK
K_02	Jest świadomy znaczenia empatycznej relacji terapeutycznej w leczeniu traumy	P7S_KO
K_03	Rozumie wpływ własnych emocji i stresu na efektywność zawodową – rozwija umiejętność autorefleksji i samoopieki	P7S_KR
K_04	Wykazuje gotowość do współpracy w zespole terapeutycznym i w działaniach interdyscyplinarnych	P7S_KO
K_05	Wykazuje postawę otwartości na dalszy rozwój zawodowy i uczenie się przez całe życie	P7S_KR

Przebieg kształcenia

Studia trwają dwa semestry i złożone są z dwóch modułów

Moduł 1:

Pierwszy moduł składa się z 13 przedmiotów i stanowi fundament w nauce o traumie, koncentrując się na zrozumieniu podstawowych mechanizmów psychologicznych, neurobiologicznych oraz rozwojowych, które leżą u podłoża reakcji organizmu na traumatyczne przeżycia. Studenci zapoznają się z kluczowymi teoriami i modelami związanymi z traumą, jak również z jej wpływem na zachowanie, funkcjonowanie emocjonalne i społeczne jednostki.

W tym module omówione zostaną także aspekty neuropsychologiczne traumy, a także neurobiologia stresu i jego wpływ na organizm, zarówno w kontekście mechanizmów krótko-, jak i długoterminowych. Studenci dowiedzą się, jak trauma wpływa na układ nerwowy, w tym na struktury mózgowie odpowiedzialne za przetwarzanie emocji i pamięci. Moduł obejmuje także tematykę dotyczącą traumy wczesnodziecięcej i jej skutków dla rozwoju psychicznego i emocjonalnego, co jest kluczowe w kontekście pracy z dziećmi i dorosłymi, którzy doświadczyli traumy w początkowych etapach życia.

Znajomość tych zagadnień jest niezbędna do zrozumienia złożoności zjawiska traumy oraz do podejmowania skutecznych interwencji terapeutycznych. Moduł daje studentom solidną bazę do dalszej nauki, przygotowując ich do zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce psychologicznej.

Studenci nauczą się rozpoznawania różnych form traumy, w tym traumy rozwojowej i relacyjnej, oraz zapoznają się z teorią więzi, w tym teorią J. Bowlby'ego, która odgrywa

kluczową rolę w zrozumieniu dynamiki interakcji i jej wpływu na późniejsze życie człowieka. Ponadto, studenci zapoznają się z procedurami interwencyjnymi stosowanymi w psychotraumatologii, które pozwolą im skutecznie wspierać osoby doświadczające traumy.

Moduł 2:

Drugi moduł składa się z 13 przedmiotów i koncentruje się na rozwijaniu umiejętności praktycznych, które są niezbędne w pracy z osobami doświadczającymi traumy. Studenci zapoznają się z różnorodnymi podejściami terapeutycznymi, które pomagają w leczeniu traumatycznych przeżyć i ich konsekwencji w życiu codziennym. Moduł oferuje praktyczne narzędzia i metody, które mogą być wykorzystywane w pracy z pacjentami dotkniętymi różnymi rodzajami traum – od traum rozwojowych po traumy powstałe w wyniku zdarzeń kryzysowych.

Głównym celem tego modułu jest wykształcenie umiejętności stosowania sprawdzonych metod terapii, takich jak terapia poznawczo-behawioralna, terapia ekspozycyjna, w pracy z osobami, które doświadczyły traumy. Studenci dowiedzą się, jak skutecznie stosować te techniki w leczeniu PTSD oraz jak integrować różne podejścia terapeutyczne w zależności od indywidualnych potrzeb pacjenta.

Moduł ten nie tylko dostarcza wiedzy na temat technik leczenia traumy, ale także kładzie duży nacisk na kwestie związane z zapobieganiem wtórnej traumatyzacji – zjawisku, które może dotyczyć profesjonalistów pracujących z osobami po traumie. Studenci będą uczyć się, jak radzić sobie z emocjonalnym obciążeniem, które często towarzyszy pracy z osobami doświadczającymi ciężkich przeżyć, a także jak unikać wypalenia zawodowego.

Nazwa zawodu: Psychotraumatolog

Kod zawodu: 229910, według klasyfikacji zawodów i specjalności opracowanej przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. (Wpis do KZiS nie tworzy zawodu regulowanego, a jedynie umożliwia: stosowanie nazwy w dokumentach (CV, oferty pracy, statystyki GUS, rejestry urzędów pracy), otwieranie kierunków studiów podyplomowych pod takim zawodem, rejestrowanie działalności gospodarczej z takim profilem usług.)

Warunki zaliczenia

- Zaliczenie wszystkich testów wiedzy i umiejętności przedmiotowych.
- Każdy przedmiot będzie zaliczany na podstawie jednego testu zbiorczego na koniec modułów I i II. Każdy test będzie zawierał po 5 pytań z każdego przedmiotu.
- Projekt końcowy – test pisemny oraz dodatkowo popółroczny projekt, który obejmować będzie analizę przypadku klinicznego lub przedstawienie rozwiązania konkretnego problemu związanego z psychotraumatologią na podstawie literatury przedmiotu.

RAMOWY PROGRAM STUDIÓW PODYPLOMOWYCH
PSYCHOTRAUMATOLOGIA

Czas trwania: 2 semestry

MODUŁ 1:

Lp	Przedmiot	Liczba godzin ogółem = liczba godzin z wykorzystaniem metod i technik na odległość	Liczba punktów ECTS ogółem = liczba punktów z wykorzystaniem metod i technik na odległość	W tym liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	W tym liczba punktów ECTS zajęć kształtujących umiejętności praktyczne
1	Wprowadzenie do psychologii.	6	1		
2	Elementy psychologii klinicznej w pracy z traumą.	5	1		
3	Neuropsychologia. Neurobiologia stresu: mechanizmy i skutki stresu chronicznego oraz traumatycznego.	15	2		
4	Psychologia traumy i dysocjacji: diagnoza, rozpoznawanie i relacje z zaburzeniami osobowości.	20	3		
5	Trauma wczesnodziecięca.	10	2	10	2
6	Wpływ traumy relacyjnej na procesy rozwojowe.	9	1	9	1

7	Teoria więzi i jej rola w rozwoju dziecięcym. Wstęp do teorii więzi J. Bowlby'ego.	12	2		
8	Interwencja kryzysowa i psychotraumatologia: procedury, systemy wsparcia i zarządzanie stresem.	7	1	7	1
9	Neuropsychologia traumy w rozwoju.	10	2		
10	Psychologiczne aspekty traumy u osób dorosłych. Diagnoza i interwencja.	8	1	8	1
11	Trauma egzystencjalna. Ujęcie logoterapeutyczne.	10	2		
12	Psychologia wzrostu potraumatycznego.	8	1		
13	Społeczne skutki traumy.	5	1		
	SUMA	125	20	34	5

MODUL 2:

Lp	Przedmiot	Liczba godzin ogółem = liczba godzin z wykorzystaniem metod i technik na odległość	Liczba punktów ECTS ogółem = liczba punktów z wykorzystaniem metod i technik na odległość	W tym liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	W tym liczba punktów ECTS zajęć kształtujących umiejętności praktyczne
1	Interwencje psychologiczne: procedura przedłużonej ekspozycji i przetwarzania poznawczego.	10	2	10	2
2	Interwencja psychologiczna i terapia poznawczo-behawioralna w pracy w PTSD.	10	2	10	2
3	Integracyjna praca z traumą. Zastosowanie krótkoterminowej terapii	8	1	8	1

	eklektycznej PTSD oraz terapii EMDR.				
4	Psychotraumatologia w kontekście uzależnień.	8	1	8	1
5	Psychoonkologiczne strategie wsparcia.	8	1	8	1
6	Zjawisko wtórnej traumatyzacji: aspekty psychologiczne i strategie prewencyjne.	10	2	10	2
7	Prewencja i interwencja w problematyce samobójstw. Interdyscyplinarne podejścia do zachowań autodestrukcyjnych.	6	1	6	1
8	Systemowa terapia traumy.	6	1	6	1
9	Rola psychoterapeuty w terapii. Narzędzia terapeutyczne, etyka, kontrakt terapeutyczny, tajemnica zawodowa oraz dokumentowanie doświadczeń traumatycznych.	10	2	10	2
10	Trauma i ból chroniczny: interdyscyplinarne podejście do zdrowia psychosomatycznego. Metody pracy z ciałem w kontekście traumy.	8	1	8	1
11	Trauma i zdolności adaptacyjne. Analiza zaburzeń psychicznych i osobowościowych w obliczu traumy.	10	2	10	2
12	Wsparcie psychologiczne dla ofiar przemocy.	7	1	7	1
13	Superwizja jako narzędzie wsparcia w psychotraumatologii.	7	1	7	1

	SUMA	108	18	108	18
--	-------------	------------	-----------	-----	----

MODUŁ 1

1. Wprowadzenie do psychologii.

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, teoriami oraz metodami badawczymi w psychologii, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów psychologicznych związanych z traumą. Studenci zdobędą wiedzę niezbędną do zrozumienia złożonych procesów psychicznych, które mogą występować u osób doświadczających traumy oraz nauczą się, jak wdrażać teoretyczne koncepcje w praktyce psychologicznej.

Zakładane efekty kształcenia:

Po zakończeniu przedmiotu studenci będą potrafili:

1. Zdefiniować podstawowe pojęcia z zakresu psychologii.
2. Opisać główne nurty i teorie psychologiczne oraz ich zastosowanie w praktyce.
3. Rozpoznawać skutki traumatycznych doświadczeń na poziomie jednostkowym.
4. Analizować przypadki związane z traumą z perspektywy psychologicznej.
5. Zastosować podstawowe metody badawcze wykorzystywane w psychologii.

Tematyka zajęć:

1. Wprowadzenie do psychologii
 - Definicja psychologii jako nauki.
 - Różne dziedziny psychologii: psychologia ogólna, kliniczna, społeczna, rozwojowa.
 - Metody badawcze stosowane w psychologii.
2. Teorie osobowości
 - Rola osobowości w przetwarzaniu doświadczeń traumatycznych.
 - Jak różne typy osobowości mogą reagować na traumę?
3. Psychopatologia i mechanizmy cierpienia
 - Objawy i diagnoza zaburzeń związanych z traumą (PTSD, depresja).
 - Mechanizmy obronne i ich rola w przetwarzaniu traumy.
 - Wpływ traumy na funkcjonowanie psychiczne i społeczne.
4. Procesy psychiczne a trauma
 - Omówienie podstawowych procesów poznawczych: pamięć, percepcja, myślenie.

- Jak trauma wpływa na pamięć i percepcję?
- Zjawisko dysocjacji w kontekście doświadczeń traumatycznych.

5. Interwencje psychologiczne

- Przegląd technik terapeutycznych w pracy z osobami po traumie: terapia poznawczo-behawioralna, EMDR.
- Znaczenie empatii i relacji terapeutycznej w procesie leczenia.
- Seksualno-ryzykowne zachowania i interwencja.

6. Zastosowanie wiedzy w praktyce

- Case study: analiza sytuacji osób z doświadczeniem traumy.
- Przykłady działań psychologicznych w pracy z osobami doświadczającymi traumy.

Materiały dydaktyczne

Teksty źródłowe: Wprowadzenia do psychologii, artykuły naukowe, publikacje dotyczące psychotraumatologii.

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów

Filmy edukacyjne, które uczestnicy mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Quizy i zadania: Materiały do samodzielnej pracy, pomagające w przyswajaniu wiedzy.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwoli na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 9 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

2. Elementy psychologii klinicznej w pracy z traumą.

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi elementami psychologii klinicznej w kontekście pracy z osobami doświadczającymi traumy oraz dostarczenie wiedzy i umiejętności niezbędnych do skutecznego wsparcia osób dotkniętych traumą. Studenci zdobędą wiedzę na temat mechanizmów psychologicznych związanych z traumą, a także praktyczne umiejętności stosowania różnych podejść terapeutycznych w pracy z osobami po

traumatycznych doświadczeniach, co pozwoli im lepiej rozumieć i wspierać osoby w trudnych sytuacjach życiowych.

Zakładane efekty kształcenia:

Po zakończeniu przedmiotu studenci będą potrafili:

1. Rozpoznać i zrozumieć wpływ traumy na psychikę człowieka.
2. Definiować traumę oraz rozumieją jej różnorodne formy i konsekwencje.
3. Zidentyfikować objawy i skutki traumy w kontekście klinicznym.
4. Wykorzystywać podstawowe metody i techniki terapeutyczne w pracy z osobami po traumie.
5. Zastosować zasady etyki i profesjonalizmu w pracy z osobami doświadczającymi traumy.
6. Implementować wiedzę teoretyczną w praktyce poprzez analizę przypadków i projektowanie interwencji.
7. Analizować i oceniać różne podejścia teoretyczne dotyczące walki z traumą.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do psychologii traumy
 - Definicja traumy i psychotraumatologii.
 - Rodzaje traum: traumatyczne doświadczenia w dzieciństwie, przemoc, kataklizmy, wojny, itp.
 - Zrozumienie mechanizmów przetwarzania traumy w umyśle.
2. Objawy i skutki traumy
 - Objawy psychiczne i somatyczne związane z traumą.
 - PTSD (Zespół stresu pourazowego) – klasyfikacja, diagnoza i objawy.
 - Długoterminowe skutki traumy.
3. Podejścia terapeutyczne w pracy z traumą
 - Przegląd różnych podejść terapeutycznych.
 - Praktyczne zastosowanie wybranych technik terapeutycznych.
4. Etyka w pracy z osobami po traumie
 - Zasady etyki w pracy psychoterapeutycznej.
 - Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu w pracy z osobami traumatyzowanymi.
 - Rola samopomocy i wsparcia w pracy terapeuty.
5. Studia przypadków i praktyczne zastosowanie wiedzy.
 - Analiza przypadków osób po traumie.

- Opracowywanie planów terapeutycznych na podstawie zidentyfikowanych potrzeb.

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Artykuły naukowe i eseje z zakresu psychologii klinicznej i psychotraumatologii.

Przykłady studiów przypadków.

Zbiory ćwiczeń i materiałów praktycznych do samodzielnego opracowania.

Filmy edukacyjne, które studenci mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwoli na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 5 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

3. Neuropsychologia. Neurobiologia stresu: mechanizmy i skutki stresu chronicznego oraz traumatycznego.

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zrozumienie związków pomiędzy funkcjonowaniem mózgu a zachowaniem. Studenci poznają mechanizmy neuropsychologiczne wpływające na rozwój, przebieg i skutki psychotraum, a także nauczą się, jak wykorzystywać wiedzę neuropsychologiczną w praktyce terapeutycznej. Program ma na celu rozwój umiejętności oceny oraz wsparcia osób z doświadczeniem traumy, wykorzystując narzędzia i koncepty neuropsychologiczne.

Zakładane efekty kształcenia:

Po zakończeniu przedmiotu studenci:

1. Będą potrafili identyfikować podstawowe pojęcia związane z neuropsychologią.
2. Zrozumieją mechanizmy wpływu traum i sytuacji stresowych na funkcjonowanie mózgu.

3. Będą umieli ocenić funkcje poznawcze i emocjonalne pacjentów przez pryzmat neuropsychologii.
4. Zdobędą wiedzę na temat danych dotyczących neurobiologicznych aspektów psychotraumu.
5. Zdobędą wiedzę niezbędną do zrozumienia zjawiska psychotraumu oraz umiejętność zastosowania neuropsychologii w praktyce terapeutycznej, co przyczyni się do lepszego wsparcia osób w kryzysie.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do neuropsychologii.
 - Definicja i zakres neuropsychologii.
 - Zasady funkcjonowania mózgu: podstawowe struktury i ich role.
2. Mechanizmy działania mózgu.
 - Neuroplastyczność: co to jest i dlaczego jest to tak ważne.
 - Jak trauma wpływa na struktury mózgowe.
3. Neuroanatomia funkcjonalna
 - Opis głównych obszarów mózgu odpowiedzialnych za wybrane funkcje poznawcze (m. in. pamięć, język, emocje).
 - Wpływ uszkodzeń mózgu na zachowanie i funkcje poznawcze.
4. Trauma i jej wpływ na mózg
 - Rodzaje traum i ich neurobiologiczne skutki.
 - Zjawisko traumy i jej implikacje terapeutyczne.
5. Zrozumienie emocji i ich wpływ na funkcje poznawcze.
 - Mechanizmy emocjonalne w kontekście funkcjonowania mózgu.
 - Związek pomiędzy emocjami a pamięcią oraz podejmowaniem decyzji.
6. Ocena funkcji poznawczych w kontekście traumatycznym.
 - Przykłady badań neuropsychologicznych w praktyce.
7. Wstęp do neuropsychologii terapeutycznej.
 - Zastosowanie psychoterapii w kontekście poznawczym.
 - Techniki terapeutyczne wykorzystujące neuropsychologię
 - Metody terapeutyczne oparte na wiedzy neuropsychologicznej.
8. Praktyczne zastosowania neuropsychologii w psychotraumie
 - Studium przypadku: podejścia neuropsychologiczne w pracy z osobami po traumie.
 - Rola grup wsparcia i terapii grupowej.

9. Wyzwania i przyszłość neuropsychologii w psychotraumatologii. Case studies

- Przegląd nowości badawczych i przyszłych kierunków badań.
- Analizy przypadków i opracowanie planów terapeutycznych z uwzględnieniem kluczowych zagadnień neuropsychologicznych.

Materiały dydaktyczne:

Artykuły przeglądowe i badawcze dotyczące neuropsychologii i psychotraum.

Prezentacje w formie slajdów na platformie e-learningowej.

Filmy edukacyjne ilustrujące wybrane koncepcje neuropsychologiczne.

Quizy sprawdzające wiedzę i zrozumienie materiału.

Zbiory ćwiczeń i materiałów praktycznych do samodzielnego opracowania.

Przykłady studiów przypadków do analizy

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 15 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

4. Psychologia traumy i dysocjacji: diagnoza, rozpoznawanie i relacje z zaburzeniami osobowości.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest poszerzenie wiedzy studentów w obszarze złożonych zjawisk traumy oraz dysocjacji, ich wpływu na funkcjonowanie psychiczne oraz relacje interpersonalne. Studenci zapoznają się z metodami diagnozy i rozpoznawania zaburzeń związanych z traumą oraz dysocjacją, a także ich związkiem z różnymi rodzajami zaburzeń osobowości. Przedmiot ma na celu rozwój umiejętności praktycznych oraz teoretycznych niezbędnych do pracy z osobami doświadczającymi traumy, co pozwoli studentom na lepsze zrozumienie złożoności problemów związanych z traumą i dysocjacją, a także na rozwój praktycznych umiejętności niezbędnych do wsparcia osób z zaburzeniami osobowości w kontekście doświadczonej traumy.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu studenci będą:

1. Rozumieć mechanizmy dysocjacji w kontekście traumy oraz ich wpływ na strukturę osobowości, w tym rozwój zaburzeń dysocjacyjnych.
2. Rozpoznać symptomy i zachowania dysocjacyjne w kontekście różnych typów traum, takich jak trauma wczesnodziecięca, przewlekła trauma oraz trauma wynikająca z przemocy.
3. Stosować odpowiednie metody terapeutyczne w pracy z osobami przeżywającymi traumę i dysocjację, w tym podejścia oparte na psychoterapii i terapii integracyjnej.
4. Rozumieć związki między dysocjacją a zaburzeniami osobowości
5. Podejmować skuteczną interwencję psychologiczną w pracy z osobami, u których występują zaburzenia dysocjacyjne i związane z nimi problemy emocjonalne oraz społeczne.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do psychologii traumy i dysocjacji
 - Podstawowe pojęcia: definicja dysocjacji, mechanizmy obronne organizmu w odpowiedzi na traumę.
 - Psychofizjologia dysocjacji: Jak trauma wpływa na funkcjonowanie układu nerwowego, zmiany w strukturach mózgowych odpowiedzialnych za pamięć, emocje i tożsamość.
 - Typy dysocjacji: depersonalizacja, derealizacja, amnezja dysocjacyjna. Jak objawiają się różne formy dysocjacji w życiu codziennym.
2. Mechanizmy i teorie dysocjacji w psychologii traumy
 - Teorie wyjaśniające dysocjację: Teoria psychodynamiczna, teoria poznawcza, teoria somatyczna, modele neurobiologiczne dysocjacji.
 - Dysocjacja w kontekście traumy wczesnodziecięcej: Jak trauma z wczesnego dzieciństwa wpływa na zdolność do tworzenia i utrzymywania spójnej tożsamości.
 - Zjawisko dysocjacji w zaburzeniach osobowości: Jak osoby z zaburzeniami osobowości, np. z pogranicza, wykorzystują mechanizmy dysocjacyjne w odpowiedzi na stres.
3. Diagnoza traumy i dysocjacji
 - Metody diagnozy traumy i dysocjacji: Wywiady kliniczne, kwestionariusze.

- Analiza przypadków: Jak rozpoznać dysocjację na podstawie objawów i historii życia pacjenta.
 - Rola psychologa w diagnozowaniu.
4. Relacje między dysocjacją a zaburzeniami osobowości
- Dysocjacja a zaburzenia osobowości: Jak zaburzenia osobowości mogą współistnieć z dysocjacją.
 - Przykłady zaburzeń osobowości związanych z traumą
 - Psychologiczne mechanizmy regulacji emocji: Jak osoby z zaburzeniami osobowości często używają dysocjacji do zarządzania trudnymi emocjami i bolesnymi wspomnieniami.
5. Terapie i interwencje w pracy z dysocjacją i traumą
- Terapie oparte na zrozumieniu dysocjacji: Terapia integracyjna, terapia psychodynamiczna, podejście narracyjne i jego zastosowanie w leczeniu dysocjacji.
 - Interwencje terapeutyczne dla osób z zaburzeniami osobowości: Jak terapia może pomóc osobom z zaburzeniami osobowości w rozpoznawaniu i integracji doświadczeń traumatycznych.
6. Zastosowanie wiedzy w pracy klinicznej
- Studium przypadków: Praca nad konkretnymi przypadkami osób z historią traumy i objawami dysocjacyjnymi. Analiza procesów diagnostycznych i terapeutycznych.
 - Rozmowa kliniczna i techniki interwencyjne: Jak przeprowadzić wywiad z pacjentem z dysocjacją, jak dostosować techniki terapeutyczne w zależności od mechanizmów obronnych pacjenta.
 - Etyka pracy z pacjentami z traumą i dysocjacją: Jakie zasady etyczne są szczególnie ważne w pracy z

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Opracowania i artykuły naukowe dostępne w formie PDF.

Quizy i testy sprawdzające zdobytą wiedzę po każdym module.

Przykłady studiów przypadku i materiały do analizy.

Filmy edukacyjne, które studenci mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 20 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

5. Trauma wczesnodziecięca.

Cel przedmiotu

Przedmiot ma na celu zgłębienie wiedzy na temat różnych aspektów wczesnodziecięcej traumy, jej wpływu na rozwój psychiczny i emocjonalny dzieci oraz metod interwencji. Ze względu na rosnącą świadomość w zakresie problematyki traumy dziecięcej, celem przedmiotu jest dostarczenie studentom narzędzi teoretycznych i praktycznych, a także rozwój umiejętności i wiedzy na temat aspektów traumy doświadczanej przez dzieci oraz ich wpływu na dalszy rozwój i zdrowie psychiczne, które pomogą w identyfikacji, diagnozie i wspieraniu dzieci doświadczających traumy. Dzięki szerokiemu zakresowi tematów oraz materiałom dydaktycznym, studenci zdobędą kompleksowe zrozumienie przyczyn, skutków oraz możliwości interwencji w przypadku dzieci doświadczających traumy.

Przedmiot składa się z 10 godzin zajęć e-learningowych. Każdy moduł zostanie zrealizowany w formie materiałów wideo, artykułów, interaktywnych prezentacji oraz quizów sprawdzających wiedzę.

Zakładane efekty kształcenia

Po zakończeniu przedmiotu studenci będą:

1. Umieli zidentyfikować źródła traumy wczesnodziecięcej (m. in. wydarzenia traumatyczne, destrukcyjne wzorce wychowawcze).
2. Rozumieli wpływ traumy na rozwój psychiczny, emocjonalny i społeczny dzieci.
3. Sprawnie posługiwali się narzędziami diagnostycznymi w ocenie wczesnodziecięcej traumy.
4. Poznali różne modele interwencji terapeutycznych.
5. Umieli wdrożyć strategie wspierające dzieci doświadczające traumy oraz ich rodziny.
6. Znali sposoby współpracy z innymi specjalistami w kontekście wsparcia dzieci i rodzin w kryzysie.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do problematyki wczesnodziecięcej traumy.
 - Zrozumienie obrazu wczesnodziecięcej traumy na podstawie studiów przypadków.
 - Rola wczesnych doświadczeń w kształtowaniu tożsamości i emocji.
 - Omówienie różnorodnych źródeł traumy: przemoc domowa, zaniedbanie, przewlekła choroba.
2. Psychologiczne skutki wczesnodziecięcej traumy.
 - Związek między traumą a rozwojem zaburzeń psychicznych (np. PTSD, depresji).
 - Specyficzne skutki traumy na poziomie emocjonalnym i społecznym.
 - Problemy w relacjach międzyludzkich i sposoby wycofywania się z interakcji społecznych.
3. Modele interwencji terapeutycznych
 - Przegląd najważniejszych modeli pracy z dziećmi w kontekście traumy (m. in. metody psychoterapeutyczne, zabawy terapeutyczne).
 - Techniki wspierające dzieci w procesie zdrowienia (np. terapia zabawą, podejście systemowe).
 - Etapy interwencji – jak dostosować podejście do indywidualnych potrzeb dziecka.
4. Rola rodziny i systemu wsparcia
 - Wpływ traumy na cały system rodzinny i wyzwania, przed którymi stają rodzice.
 - Narzędzia wspierające rodziców w opiece nad dziećmi dotkniętymi traumą.
 - Współpraca z innymi specjalistami: pedagogami, psychologami, psychoterapeutami.
5. Analiza przypadków i strategie praktyczne
 - Studium przypadku: analiza rzeczywistych sytuacji i sposobów interwencji.
 - Opracowywanie indywidualnych planów działania dla dzieci doświadczających traumy.
 - Praktyczne strategie wykorzystywane w celu rozwiązywania trudnych sytuacji.

Materiały dydaktyczne

Artykuły i badania naukowe dotyczące traum wczesnodziecięcych.

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Opracowania dostępne w formie PDF.

Quizy i zadania: Materiały do samodzielnej pracy, pomocne w przyswajaniu wiedzy.

Filmy edukacyjne, które studenci mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 10 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

6. Wpływ traumy relacyjnej na procesy rozwojowe.

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zrozumienie wpływu traumy relacyjnej na procesy rozwojowe jednostki, zarówno w kontekście psychospołecznym, jak i neurobiologicznym, a także skłonienie do refleksji i praktycznych działań w obszarze psychotraumatologii, co powinno przyczynić się do lepszego zrozumienia i wsparcia osób borykających się z traumą relacyjną. Uczestnicy zapoznają się z różnymi formami traumy oraz ich konsekwencjami dla zdrowia psychicznego i rozwoju osobowości. Wyposażeni w teoretyczne i praktyczne narzędzia, będą w stanie rozpoznać i wspierać osoby dotknięte traumą relacyjną.

Zakładane efekty kształcenia:

Po ukończeniu przedmiotu studenci będą potrafili:

1. Zidentyfikować różne formy traumy relacyjnej oraz ich wpływ na rozwój jednostki.
2. Opisać mechanizmy psychiczne i biologiczne wpływające na reakcje emocjonalne i behawioralne osób dotkniętych traumą.
3. Analizować konkretne przypadki oraz sytuacje związane z traumą relacyjną w kontekście rozwoju osobistego.
4. Rozwijać strategie terapeutyczne, które mogą wspierać osoby doświadczające traumy relacyjnej.

5. Krytycznie ocenić dostępne materiały literackie i naukowe dotyczące zjawiska traumy oraz jej wpływu na rozwój.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do problematyki traumy relacyjnej
 - Krótkie przypomnienie wcześniejszych najważniejszych aspektów dotyczących traumy.
 - Różne źródła traumy relacyjnej: rodzinne, społeczne, edukacyjne.
 - Społeczne konteksty traumy, np. ubóstwo, wykluczenie.
2. Psychologiczne aspekty traumy relacyjnej
 - Wpływ traumy na kształtowanie się więzi interpersonalnych w dzieciństwie i dorosłości.
 - Zjawisko zespołu dziecięcego w sytuacjach traumy.
3. Trauma a rozwój osobowości
 - Przewycięzanie skutków traumy: rozwój dysregulacji emocjonalnej.
 - Różnice w procesie rozwoju osobowości u osób z doświadczeniem traumy i tych bez.
 - Tematyka tożsamości w kontekście traumy: bliskość, separacja, niezależność.
4. Interwencje terapeutyczne w pracy z osobami doświadczającymi traumy
 - Przegląd podejść terapeutycznych: terapia poznawczo-behawioralna, EMDR, ISTDP.
 - Sposoby włączania traumy relacyjnej w proces terapii.
 - Opracowywanie planu interwencji dla osób z historią traumy relacyjnej.
5. Zastosowanie wiedzy w praktyce
 - Analiza case study: przykłady interwencji terapeutycznych.
 - Techniki wsparcia w sytuacji kryzysu emocjonalnego.
 - Praca nad wzmacnianiem rezyliencji u osób po traumie.
6. Wpływ traumy na powiązania społeczne i komunikację
 - Jak trauma relacyjna wpływa na relacje zawodowe i przyjacielskie.
 - Utrzymanie zdrowych granic w relacjach interpersonalnych.
 - Społeczne wsparcie jako czynnik ochronny.
7. Nasze społeczeństwo a trauma relacyjna
 - Stygmatyzacja osób dotkniętych traumą.
 - Rola instytucji we wspieraniu zdrowia psychicznego w kontekście traumy.

- Kultura i trauma: kontekst lokalny i globalny.

Materiały dydaktyczne

Artykuły i badania naukowe dotyczące traum wczesnodziecięcych.

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Opracowania dostępne w formie PDF.

Quizy i zadania: Materiały do samodzielnej pracy, pomocne w przyswajaniu wiedzy.

Filmy edukacyjne, które studenci mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 9 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

7. Teoria więzi i jej rola w rozwoju dziecięcym. Wstęp do teorii więzi J. Bowlby'ego.

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z teorią więzi według J. Bowlby'ego, zrozumienie jej kluczowego znaczenia w kontekście rozwoju dzieci oraz zrozumienie wpływu więzi na psychotraumatyczne doświadczenia w życiu dzieci oraz dorosłych. Przedmiot ma na celu rozwijanie umiejętności rozpoznawania, interpretacji i interwencji w obszarze więzi emocjonalnych, a także praktycznych umiejętności dla przyszłych specjalistów z zakresu psychotraumatologii, które przyczynią się do lepszego zrozumienia i interwencji w przypadkach zaburzeń związanych z więzią, dzięki czemu studenci zdobędą umiejętności niezbędne do rozpoznawania i pracy nad problemami związanymi z więzią w kontekście traumy i rozwoju psychospołecznego.

Zakładane efekty kształcenia:

Po ukończeniu przedmiotu studenci będą potrafili:

1. Zrozumieć podstawowe założenia teorii więzi oraz jej znaczenie dla rozwoju dziecka.
2. Identyfikować różne style przywiązania oraz ich wpływ na funkcjonowanie dzieci i dorosłych.

3. Rozpoznać i analizować wpływ traumy na rozwój więzi w kontekście dziecięcym.
4. Zastosować wiedzę z teorii więzi w praktyce terapeutycznej i interwencyjnej.
5. Przygotować się do pracy z dziećmi i rodzinami w sytuacjach kryzysowych, z uwzględnieniem znaczenia więzi emocjonalnych.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do teorii więzi
 - Wprowadzenie do koncepcji więzi (przykłady wybranych badań).
 - Kluczowe pojęcia: przywiązanie, więź, bezpieczeństwo emocjonalne.
 - Historia rozwoju teorii więzi.
2. Podstawowe założenia J. Bowlby'ego
 - Omówienie podstawowych elementów teorii Bowlby'ego.
 - Proces przywiązania i jego etapy.
 - Rola opiekuna w procesie tworzenia więzi.
3. Style przywiązania
 - Wprowadzenie do stylów przywiązania.
 - Analiza wpływu różnych stylów przywiązania na rozwój psychospołeczny dziecka.
 - Wpływ stylów przywiązania na przyszłe relacje interpersonalne.
4. Teoria przywiązania a trauma
 - Mechanizmy obronne w odpowiedzi na traumę.
 - Jak trauma wpływa na styl przywiązania?
 - Kiedy trauma destabilizuje więzi: przykłady z praktyki terapeutycznej.
5. Rola więzi w rozwoju emocjonalnym i społecznym
 - Jak więzi wpływają na rozwój emocji, samoregulację i umiejętności społeczne.
 - Przykłady zachowań dzieci w zależności od stylu przywiązania.
 - Rola grupy rówieśniczej i jego wpływ na więzi rodzinne.
6. Interwencje terapeutyczne w kontekście więzi
 - Wprowadzenie do terapii opartej na więzi.
 - Techniki prowadzenia terapii: rodzaje interwencji wspierających tworzenie więzi.
 - Przykłady skutecznych strategii terapeutycznych.
7. Zastosowanie teorii więzi w pracy z rodziną
 - Praca z rodzicami: jak budować zdrowe relacje z dziećmi?

- Wskazówki dotyczące interwencji w wysokiego ryzyka rodzinach.
 - Rola grup wsparcia i programów profilaktycznych.
8. Przypadki kliniczne - analiza i omówienie
- Przedstawienie rzeczywistych przypadków dotyczących różnych stylów przywiązania i traumy.
 - Analiza skuteczności interwencji terapeutycznych.
9. Wytyczne dla praktyków
- Jak stosować teorię więzi w różnych kontekstach zawodowych.
 - Rola edukacji i wsparcia w budowaniu zdrowych więzi emocjonalnych.
 - Jak rozpoznać i reagować na trudności związane z więzią?
10. Zastosowania teorii więzi w codziennym życiu
- Przykłady jak wiedza o więziach może być wykorzystywana w pracy oraz w życiu codziennym.
 - Techniki wspierające budowanie więzi w środowisku szkolnym i terapeutycznym.
11. Przykłady badań i ich znaczenie
- Omówienie współczesnych badań dotyczących teorii więzi.
 - Wnioski płynące z analiz przypadku i ich implikacje praktyczne.

Materiały dydaktyczne:

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Artykuły naukowe, opracowania w formie PDF oraz fragmenty książek dotyczące teorii więzi.

Przykłady studiów przypadków.

Kwestionariusze i ankiety do oceny stylów przywiązania.

Quizy i zadania: Materiały do samodzielnej pracy, pomocne w przyswajaniu wiedzy.

Filmy edukacyjne, które studenci mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 12 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

8. Interwencja kryzysowa i psychotraumatologia: procedury, systemy wsparcia i zarządzanie stresem.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest dostarczenie studentom kompleksowej wiedzy na temat systemów wsparcia i procedur interwencji kryzysowej, oraz umiejętności skutecznego zarządzania stresem w kontekście psychotraumatologii. Studenci będą poznawali efektywne metody i techniki interwencji, które mogą wspierać osoby doświadczające kryzysów oraz przewlekłych stanów stresowych.

Zakładane efekty kształcenia

Po zakończeniu przedmiotu studenci będą:

1. Potrafili zidentyfikować i ocenić sytuacje kryzysowe wymagające interwencji.
2. Znali różnorodne procedury interwencyjne oraz modele wsparcia psychologicznego.
3. Umieli przygotować i przeprowadzić interwencję kryzysową w praktyce.
4. Mieli świadomość czynników wpływających na stres oraz technik zarządzania nim.
5. Rozumieli rolę systemów wsparcia w procesie wychodzenia z traumy.
6. Zrozumieli znaczenie współpracy z innymi specjalistami w procesie interwencji kryzysowej.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do Interwencji Kryzysowej
 - Definicja kryzysu i jego etapy.
 - Znaczenie szybkiej reakcji w interwencji kryzysowej.
 - Cele i zasady interwencji kryzysowej.
2. Modele Interwencji Kryzysowej
 - Plan zarządzania kryzysowego (Crisis Management Plan)
 - Sześćoetapowy model interwencji kryzysowej według Jamesa i Gillilanda
 - Interwencja w kryzysie w oparciu o biopsychospołeczne podejście.
3. Techniki interwencyjne
 - Techniki rozmowy w sytuacji kryzysowej.
 - Techniki relaksacyjne i radzenia sobie ze stresem.
 - Interwencje behawioralne vs. interwencje emocjonalne.

4. Systemy wsparcia

- Rola rodziny i bliskich w procesie wsparcia psychologicznego.
- Współpraca z innymi specjalistami (psychiatrzy, terapeuci, pracownicy socjalni).
- Metody funkcjonowania grup wsparcia.

5. Praca z osobami doświadczającymi traumy

- Specyfika pracy z ofiarami przemocy.
- Interwencja w przypadku zaburzeń stresu pourazowego (PTSD).
- Rola psychoedukacji w procesie powrotu do równowagi.

6. Zarządzanie stresem w pracy z klientem

- Stres i jego wpływ na pracowników służby zdrowia psychicznego.
- Wskazówki dotyczące budowania odporności psychicznej.
- Case Study i praktyczne wykorzystanie wiedzy

Materiały Dydaktyczne

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Artykuły i badania naukowe w formie PDF do samodzielnej lektury.

Interaktywne quizy pomocne w przyswajaniu wiedzy.

Filmy edukacyjne, które studenci mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Przykłady studiów przypadków do analizy

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 7 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

9. Neuropsychologia traumy w rozwoju.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest dostarczenie studentom wiedzy na temat neuropsychologicznych aspektów traumy w kontekście rozwoju jednostki. Przedmiot ma na celu zrozumienie, jak

trauma wpływa na rozwój poznawczy, emocjonalny i społeczny osób w różnych okresach życia oraz jakie podejścia terapeutyczne mogą być stosowane w pracy z osobami doświadczającymi traumy.

Zakładane efekty kształcenia

Po zakończeniu przedmiotu studenci będą:

1. Potrafili zdefiniować i zrozumieć neuropsychologiczne aspekty traumy oraz jej wpływ na rozwój jednostki.
2. Potrafili zidentyfikować wpływ traumy na rozwój poznawczy, emocjonalny i społeczne funkcjonowanie na różnych etapach życia – od dzieciństwa po dorosłość.
3. Potrafili analizować zmiany neuropsychologiczne w odpowiedzi na różne formy traumy – zarówno o charakterze pojedynczym, jak i chronicznym.
4. Potrafili zastosować wiedzę o neuropsychologicznych skutkach traumy w praktyce klinicznej w diagnozowaniu i leczeniu osób dorosłych oraz dzieci po traumatycznych przeżyciach.
5. Potrafili korzystać z narzędzi neuropsychologicznych i metod diagnostycznych w pracy z osobami dotkniętymi traumą.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do neuropsychologii traumy
 - Neuropsychologia traumy: Zrozumienie, czym jest trauma w kontekście neuropsychologii, jak różne rodzaje traumy (emocjonalne, fizyczne, społeczne) wpływają na rozwój mózgu.
 - Podstawowe mechanizmy neurobiologiczne: Jak trauma zmienia funkcjonowanie mózgu, w tym zmiany w hipokampie, ciele migdałowatym, korze przedczołowej, a także w innych strukturach odpowiedzialnych za pamięć, emocje i regulację stresu.
 - Neuroplastyczność mózgu: Jak trauma wpływa na zdolność mózgu do adaptacji i zmiany struktur mózgowych.
2. Neurobiologiczne mechanizmy traumy w rozwoju
 - Wczesne doświadczenia traumatyczne i rozwój mózgu: Jak wczesne traumy (np. zaniedbanie, przemoc, separacja od rodziców) wpływają na rozwój mózgu w okresie dzieciństwa i wczesnej dorosłości.

- Efekty traumy na rozwój emocjonalny i poznawczy: Jak traumatyczne doświadczenia w dzieciństwie mogą prowadzić do problemów z regulowaniem emocji, rozwoju traumy związanego z lękiem i depresją.
- Trauma a rozwój społeczny i więzi interpersonalne: Jak traumatyczne doświadczenia w dzieciństwie wpływają na zdolności interpersonalne i społeczne dzieci, a także na późniejsze relacje dorosłych.

3. Neurobiologia traumy w dorosłości

- Przewlekła trauma a zmiany w strukturach mózgowych: Jak przewlekła trauma (np. przewlekła przemoc, wojna, złożona trauma) zmienia struktury mózgu i wpływa na funkcje poznawcze, emocjonalne i behawioralne.
- Zaburzenia neuropsychologiczne w dorosłości po traumie: Jak długotrwałe doświadczenia traumatyczne mogą prowadzić do zaburzeń pamięci, problemów z koncentracją, oraz trudności w zarządzaniu stresem.
- Jak trauma wpływa na rozwój mózgu i układu nerwowego.
- Neuroplastyczność a procesy przetwarzania traumy.
- Mechanizmy hormonalne i neuroprzekaźnikowe.

4. Neuropsychologiczne efekty traumy a zaburzenia psychiatryczne

- Trauma a zaburzenia lękowe, depresja i zaburzenia osobowości: Jak trauma w dzieciństwie i dorosłości może prowadzić do długotrwałych zaburzeń psychicznych, takich jak zaburzenia lękowe, depresja, czy zaburzenia osobowości.
- Zmiany w funkcjonowaniu kory przedczołowej i ciała migdałowatego: Jak zmniejszona aktywność kory przedczołowej może prowadzić do trudności w kontrolowaniu emocji i impulsów u osób, które doświadczyły traumy.

5. Neuropsychologiczne aspekty terapii traumy

- Neuroterapia i techniki neuropsychologiczne w pracy z traumą: Jakie metody terapeutyczne są oparte na neurobiologii w leczeniu traumy, w tym neurofeedback, terapia EMDR i techniki oparte na neuroplastyczności.
- Rola terapii poznawczo-behawioralnej w kontekście traumy: Jak neurobiologia traumy wspiera wykorzystanie terapii poznawczo-behawioralnej, aby pomóc osobom z PTSD i innymi problemami spowodowanymi traumą.
- Współczesne podejścia do leczenia traumy w kontekście neuropsychologii: Zastosowanie najnowszych badań neuropsychologicznych w terapii, w tym

metody leczenia oparte na neuroplastyczności mózgu i integracja z psychoterapią.

6. Praktyczne zastosowanie neuropsychologii traumy

- Diagnostyka neuropsychologiczna w pracy z osobami po traumie: Jakie narzędzia diagnostyczne mogą być używane do oceny neuropsychologicznych skutków traumy (testy neuropsychologiczne, neuroobrazowanie).
- Interwencje neuropsychologiczne w kontekście traumy: Jakie techniki interwencyjne są skuteczne w pracy z osobami po traumie, jak wykorzystać wiedzę o neuropsychologicznych aspektach traumy do poprawy skuteczności terapii.

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Analiza przypadków (case studies).

Artykuły i badania naukowe w formie PDF do samodzielnej lektury.

Interaktywne quizy pomocne w przyswajaniu wiedzy.

Filmy edukacyjne, które studenci mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 10 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

10. Psychologiczne aspekty traumy u osób dorosłych. Diagnoza i interwencja.

Cel przedmiotu

Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z psychologicznymi skutkami traumy w życiu dorosłych oraz metodami diagnozowania i interweniowania w przypadku osób, które doświadczyły traumatycznych przeżyć. Przedmiot koncentruje się na analizie psychicznych i emocjonalnych konsekwencji traumy, a także na współczesnych technikach diagnostycznych i terapeutycznych. Studenci zapoznają się z metodami oceny traumy, identyfikacji objawów, a

także interwencji psychologicznych skierowanych na pomoc osobom dorosłym, które doświadczyły różnych form traumy, takich jak traumatyczne wydarzenia życiowe, przemoc, wypadki, czy wojna. Przedmiot uwzględnia również aspekty kliniczne, psychoterapeutyczne i praktyczne, pozwalające studentom na wykształcenie umiejętności pracy z osobami dotkniętymi traumą.

Zakładane efekty kształcenia:

Po ukończeniu przedmiotu, studenci będą w stanie:

1. Zidentyfikować psychologiczne skutki traumy u dorosłych, w tym różne objawy emocjonalne, behawioralne i poznawcze związane z doświadczeniem traumy.
2. Dokonać diagnozy psychologicznej osób dorosłych, które doświadczyły traumy, przy użyciu odpowiednich narzędzi diagnostycznych oraz oceny klinicznej.
3. Zastosować techniki interwencyjne w pracy z osobami po traumie, takie jak terapie behawioralne, poznawczo-behawioralne, oraz podejście systemowe.
4. Zrozumieć psychologiczne mechanizmy obronne i adaptacyjne w odpowiedzi na traumatyczne doświadczenia.
5. Wskazać odpowiednie techniki pomocy psychologicznej w zależności od rodzaju traumy (np. trauma związana z przemocą, wojną, wypadkami) oraz ocenić skuteczność różnych metod interwencji.

Tematyka zajęć

1. Psychologiczne skutki traumy u dorosłych
 - Psychiczne mechanizmy odpowiedzi na traumę: jak trauma wpływa na emocje, myśli i zachowanie dorosłego człowieka, zmiany w percepcji siebie, świata i innych.
 - Objawy psychologiczne związane z traumą: zjawiska takie jak lęk, depresja, złość, poczucie winy, zaburzenia snu, wrażliwość emocjonalna.
 - Reakcje adaptacyjne i mechanizmy obronne: jak osoby dorosłe radzą sobie z traumą (np. zaprzeczenie, wyparcie, tłumienie emocji), rola mechanizmów obronnych w procesie radzenia sobie.
2. Diagnoza psychologiczna traumy u dorosłych
 - Diagnostyka psychologiczna traumy: metody oceny psychicznych skutków traumy u dorosłych, narzędzia diagnostyczne (kwestionariusze, wywiad, skale do oceny traumy).

- Zrozumienie różnorodnych typów traumy: trauma pojedyncza, trauma przewlekła, trauma złożona, skutki różnorodnych traum (np. przemoc domowa, wojna, wypadki).
- Objawy PTSD u dorosłych: jak rozpoznać objawy PTSD (flashbacki, unikanie, nadpobudliwość), ich konsekwencje dla funkcjonowania emocjonalnego i społecznego.
- Zjawisko współwystępowania: jak trauma może współistnieć z innymi zaburzeniami (np. depresją, zaburzeniami lękowymi, uzależnieniami).

3. Psychoterapeutyczne metody interwencji w pracy z dorosłymi po traumie

- Terapie poznawczo-behawioralne: podstawy CBT w pracy z osobami po traumie, jak identyfikować negatywne schematy myślenia i przekształcać je w bardziej adaptacyjne.
- Terapie integracyjne: Eklektyczna terapia krótkoterminowa i Terapia EMDR: technika desensytyzacji i przetwarzania za pomocą ruchu oczu, zastosowanie w leczeniu PTSD.
- Terapie psychodynamiczne i systemowe: podejścia do pracy z traumą w kontekście relacji rodzinnych i społecznych.
- Terapia grupowa: korzyści płynące z pracy w grupie osób, które doświadczyły podobnych traumatycznych przeżyć.

4. Specyfika interwencji w różnych typach traumy

- Trauma wynikająca z przemocy domowej i seksualnej: specyficzne objawy i trudności w diagnozowaniu oraz interweniowaniu w przypadkach przemocy fizycznej i emocjonalnej.
- Trauma związana z wojną i katastrofami naturalnymi: psychologiczne konsekwencje doświadczeń wojennych, przemoc wojenną i długotrwałe skutki życia w sytuacjach ekstremalnych.
- Trauma złożona i chroniczna: praca z osobami, które doświadczyły wielu traumatycznych wydarzeń w ciągu życia.

5. Wsparcie długoterminowe i profilaktyka

- Wsparcie długoterminowe: jak wspierać osoby po traumie w długotrwałym procesie zdrowienia, rola terapii długoterminowej i profilaktyki.
- Zapobieganie efektom traumy w społeczeństwie: jak społeczeństwo może wspierać osoby po traumie, rola organizacji i grup wsparcia.

- Prewencja wtórnej traumatyzacji: jak unikać wypalenia zawodowego i wtórnej traumatyzacji w pracy z osobami, które doświadczyły traumy.

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów..

Artykuły i badania naukowe w formie PDF do samodzielnej lektury.

Interaktywne quizy pomocne w przyswajaniu wiedzy.

Filmy edukacyjne, które studenci mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 8 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

11. Trauma egzystencjalna. Ujęcie logoterapeutyczne.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z pojęciem traumy egzystencjalnej w ujęciu psychologicznym i logoterapeutycznym, ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji Viktora E. Frankla oraz jej rozwinięć autorstwa Kazimierza Popielskiego. Przedmiot ma na celu zrozumienie traumy jako doświadczenia egzystencjalnie znaczącego, wpływającego na poczucie sensu życia, system wartości oraz funkcjonowanie człowieka w wymiarze somatycznym, psychicznym i noetycznym. Zajęcia ukierunkowane są na rozwijanie umiejętności rozpoznawania objawów traumy egzystencjalnej, różnicowania jej od zaburzeń klinicznych (np. PTSD, ASD) oraz rozumienia znaczenia subiektywnego nadawania sensu doświadczeniom granicznym. Istotnym celem przedmiotu jest także przygotowanie studentów do pracy pomocowej i terapeutycznej z osobami po doświadczeniach straty, cierpienia, choroby, przemocy lub kryzysów życiowych, z wykorzystaniem podejścia sensotwórczego i zasobów noetycznych jednostki.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu studenci będą:

1. Zdefiniować pojęcie traumy egzystencjalnej oraz wyjaśnić jej specyfikę na tle innych ujęć traumy.
2. Rozróżniać traumę egzystencjalną od zaburzeń związanych z urazem lub stresem w ujęciu diagnostycznym.
3. Rozpoznawać objawy traumy egzystencjalnej w wymiarze somatycznym, psychicznym i noetycznym.
4. Analizować wpływ doświadczeń traumatycznych na poczucie sensu życia, nadziei i tożsamości osobowej.
5. Stosować podstawowe założenia logoterapii w pracy pomocowej i terapeutycznej z osobami w kryzysie egzystencjalnym.
6. Interpretować doświadczenia cierpienia i straty z uwzględnieniem indywidualnego systemu wartości i znaczeń.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do traumy i traumy egzystencjalnej
 - Trauma w ujęciu szerokim i wąskim.
 - Trauma jako doświadczenie subiektywne i egzystencjalnie znaczące.
 - Podstawy myślenia egzystencjalnego w psychologii.
2. Trauma w ujęciu klinicznym a perspektywa egzystencjalna
 - PTSD, ASD i zaburzenia związane z urazem lub stresem – zarys diagnostyczny.
 - Ograniczenia podejścia klinicznego w opisie cierpienia egzystencjalnego.
 - Trauma jako doświadczenie graniczne w życiu człowieka.
3. Trauma egzystencjalna – definicja i mechanizmy
 - Definicja traumy egzystencjalnej (K. Popielski).
 - Rola pamięci autobiograficznej i struktur podmiotowych.
 - Addytywność doświadczeń traumatycznych i ich wpływ na rozwój osoby.
4. Objawy traumy egzystencjalnej i obszary funkcjonowania
 - Objawy w wymiarze somatycznym.
 - Objawy w wymiarze psychicznym (poznawczym i emocjonalnym).
 - Objawy w wymiarze noetycznym – kryzys sensu, wartości i nadziei.

5. Logoterapia i zasoby noetyczne w pracy z traumą
 - Podstawowe założenia logoterapii Viktora E. Frankla.
 - Sens życia jako czynnik ochronny i terapeutyczny.
 - Wolność postawy wobec cierpienia i odpowiedzialność.
6. Zastosowanie praktyczne i analiza przypadków
 - Przykładowe doświadczenia prowadzące do traumy egzystencjalnej.
 - Analiza wybranych studiów przypadków.
 - Kierunki pracy pomocowej oraz granice kompetencji specjalisty.

Materiały dydaktyczne

- Prezentacje multimedialne dotyczące poszczególnych modułów zajęć.
- Artykuły naukowe i opracowania w formie PDF z zakresu traumy i logoterapii.
- Fragmenty książek V. E. Frankla oraz K. Popielskiego.
- Studia przypadków do analizy.
- Kwestionariusze diagnostyczne i narzędzia samoopisowe.
- Materiały audio i wideo do samodzielnego odsłuchu.
- Quizy i zadania wspierające samodzielną pracę studenta.

Organizacja i forma zajęć

Zajęcia prowadzone są w formie e-learningu, umożliwiającej elastyczne przyswajanie wiedzy w dogodnym czasie i tempie. Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 6 godzin. Zajęcia obejmują treści teoretyczne, elementy refleksji indywidualnej oraz analizę przykładów i przypadków, sprzyjające integracji wiedzy i doświadczenia.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów

12. Psychologia wzrostu potraumatycznego

Cele przedmiotu:

- Zrozumienie mechanizmów psychologicznych i społecznych, które prowadzą do wzrostu potraumatycznego (PTG).

- Zapoznanie się z różnorodnymi teoriami wyjaśniającymi potraumatyczny wzrost oraz badaniami naukowymi w tej dziedzinie.
- Nabycie umiejętności rozpoznawania czynników sprzyjających i hamujących wzrost potraumatyczny u osób po doświadczeniu traumy.
- Przygotowanie do stosowania konkretnych narzędzi i strategii wspierających potraumatyczny wzrost w pracy z osobami doświadczającymi traumy.
- Przekazanie praktycznych wskazówek na temat sposobów wspierania wzrostu potraumatycznego w ramach terapii oraz pracy z klientami i pacjentami.

Zakładane efekty kształcenia:

Po zakończeniu przedmiotu studenci będą w stanie:

1. Rozpoznać objawy i mechanizmy związane ze wzrostem potraumatycznym u osób po traumie.
2. Wskazać kluczowe czynniki sprzyjające potraumatycznemu wzrostowi, uwzględniając uwarunkowania indywidualne, społeczne i kulturowe.
3. Zastosować wiedzę o potraumatycznym wzroście do pracy terapeutycznej i wspierać osoby po traumie w procesie odbudowy i rozwoju.
4. Zrozumieć różnice między negatywnymi i pozytywnymi skutkami traumy oraz umiejętnie pracować z osobami doświadczającymi obu typów reakcji.
5. Przygotować i przeprowadzić interwencje wspierające rozwój potraumatyczny w oparciu o różnorodne metody terapeutyczne.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do wzrostu potraumatycznego
 - Wprowadzenie do tematu: definicja i teoretyczne podstawy PTG (odróżnienie od negatywnych reakcji na traumę, np. PTSD).
 - Historia badań nad PTG: od pierwszych badań po współczesne podejścia.
 - Główne założenia teorii wzrostu potraumatycznego: psychologiczne, społeczne i duchowe aspekty zmian po traumie.

- Rozróżnienie między wzrostem potraumatycznym a adaptacją, powrotem do stanu poprzedniego.
2. Mechanizmy psychologiczne prowadzące do PTG
- Teorie psychologiczne wyjaśniające PTG: teoria stresu, teoria procesów poznawczych, teoria zmiany narracyjnej.
 - Rola samooceny, poczucia kontroli, nadziei oraz umiejętności nadawania sensu doświadczeniom traumatycznym.
 - Wpływ pozytywnych emocji i związków interpersonalnych na proces wzrostu.
 - Przykłady zmian w obszarze poczucia sensu życia, tożsamości i wartości.
 - Kluczowe zmiany w postrzeganiu siebie, innych ludzi oraz samego świata po traumie.
3. Czynniki sprzyjające i hamujące PTG
- Rola czynników indywidualnych (osobowość, mechanizmy obronne, wcześniejsze doświadczenia życiowe).
 - Wpływ kontekstu społecznego: wsparcie społeczne, kultura i religia jako źródła wzmocnienia lub blokady PTG.
 - Czynniki zewnętrzne: jakość terapii, organizacje wspierające, środowisko, którym otoczone są osoby po traumie.
 - Przeszkody w rozwoju potraumatycznym: brak wsparcia, ubóstwo, marginalizacja, stygmatyzacja.
 - Zjawisko „zatrzymania” w traumie: jak rozpoznać moment, w którym proces potraumatycznego wzrostu zostaje zahamowany.
4. Praca z osobą doświadczającą traumy – strategia wspierania wzrostu potraumatycznego.
- Zasady pracy z osobami, które przeżyły traumę: budowanie zaufania, empatia, aktywne słuchanie.
 - Interwencje terapeutyczne wspierające wzrost potraumatyczny: terapie oparte na narracji, psychoterapia poznawczo-behawioralna, psychoterapia traumy.
 - Zastosowanie metody mindfulness, technik relaksacyjnych i pracy z ciałem w procesie wzrostu potraumatycznego.
 - Rola wspólnoty i grup wsparcia: jak wspólna narracja może wspierać proces PTG.
 - Przykłady skutecznych interwencji i case studies.
5. Aspekty duchowe i kulturowe wzrostu potraumatycznego

- Rola duchowości, religii i przekonań egzystencjalnych w procesie radzenia sobie z traumą i wystąpieniem wzrostu potraumatycznego
- Kultura jako czynnik determinujący sposób przetwarzania traumy i wzrostu potraumatycznego.
- Zjawisko przemiany duchowej jako element potraumatycznego wzrostu: jak doświadczenie traumy może prowadzić do pogłębienia duchowości.
- Wzrost potraumatyczny w różnych kulturach: porównania i specyfika różnych podejść.

6. Podsumowanie, refleksja i wnioski praktyczne

- Integracja wiedzy: jak PTG wpisuje się w szerszy kontekst terapii traumy.
- Praktyczne porady: jak pracować z osobami doświadczającymi traumy, aby wspierać ich rozwój.
- Ocena postępów w pracy z PTG: jak mierzyć i monitorować rozwój potraumatyczny.

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Opracowania i artykuły naukowe dostępne w formie PDF – literatura dotycząca PTG i psychotraumatologii, w tym najnowsze badania z tej dziedziny.

Case studies – konkretne przykłady przypadków osób, które doświadczyły traumy i przeszły proces PTG.

Quizy i testy – interaktywne testy sprawdzające przyswojoną wiedzę oraz jej zastosowanie w praktyce.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 8 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

13. Społeczne skutki traumy.

Cel przedmiotu:

Przedmiot ma na celu zgłębienie tematyki wpływu traumy na jednostki i społeczności, szczególnie w kontekście jej skutków na poziomie społecznym. Przedmiot skupia się na omówieniu roli traumy w kształtowaniu postaw społecznych, interakcji międzyludzkich oraz struktur społecznych. Zajęcia będą koncentrować się na różnych aspektach społecznych związanych z doświadczeniem traumy – w tym skutkach na poziomie jednostek, grup społecznych oraz w szerszym kontekście społecznym.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu, studenci będą:

1. Rozumieć społeczne mechanizmy związane z traumą i jej wpływ na struktury społeczne, takie jak rodzina, wspólnota, miejsce pracy czy całe społeczeństwo.
2. Znać skutki traumy w kontekście rozwoju społecznego, m.in. w zakresie norm społecznych, więzi międzyludzkich, komunikacji czy procesów integracyjnych.
3. Rozpoznawać zjawiska marginalizacji, stygmatyzacji i izolacji społecznej osób dotkniętych traumą, a także rolę grup wsparcia i instytucji w procesie rehabilitacji.
4. Analizować rolę wsparcia społecznego oraz interwencji w kontekście radzenia sobie ze społecznymi skutkami traumy.
5. Potrafić interpretować i krytycznie analizować literaturę naukową z zakresu traumy i jej społecznych konsekwencji.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do społecznych skutków traumy
 - Społeczne konsekwencje traumy: przegląd głównych zagadnień – jak trauma wpływa na jednostki w kontekście społecznym.
 - Trauma a tożsamość społeczna: zmiana postrzegania siebie, tożsamości grupowej oraz wpływ traumy na postawy i zachowania jednostek w społeczeństwie.
 - Społeczna rola wsparcia: jak grupy społeczne, takie jak rodzina czy wspólnoty lokalne, wpływają na proces radzenia sobie z traumą.
 - Wprowadzenie do pojęć marginalizacji i stygmatyzacji: jak trauma prowadzi do wykluczenia jednostek z życia społecznego.

2. Trauma a zmiany w relacjach międzyludzkich

- Zaburzenia w komunikacji międzyludzkiej po traumie: jak trauma wpływa na sposób, w jaki osoby komunikują się z innymi.
- Trauma a relacje rodzinne: zmiany w strukturze i funkcjonowaniu rodziny w odpowiedzi na traumę jednego z jej członków.
- Społeczne skutki traumy w miejscu pracy: zmiany w postawach, efektywności i relacjach zawodowych po traumatycznych doświadczeniach.
- Strategie obronne i izolacja społeczna: jak jednostki dotknięte traumą chronią się przed społecznym kontaktem oraz konsekwencje takich działań dla ich integracji społecznej.

3. Trauma a normy społeczne i wartości

- Zmiana norm społecznych w wyniku traumy zbiorowej: jak społeczeństwa reagują na traumę na poziomie zbiorowym – przykłady traumy w wyniku wojny, kryzysów politycznych i katastrof naturalnych.
- Wzrost poczucia niepewności i zmiany w wartościach społecznych: jak trauma wpływa na postawy wobec bezpieczeństwa, sprawiedliwości, zaufania do instytucji.
- Społeczne mechanizmy stygmatyzacji: jak trauma prowadzi do marginalizacji, dyskryminacji i społecznego wykluczenia osób, które jej doświadczyły.

4. Trauma a zdrowie psychiczne i społeczne

- Społeczne konsekwencje problemów zdrowia psychicznego: jak trauma wpływa na zdrowie psychiczne jednostek i jakie mają one konsekwencje dla interakcji międzyludzkich.
- Bariery w dostępie do wsparcia psychologicznego: jak czynniki społeczne (np. ubóstwo, status społeczny, wykluczenie) wpływają na dostępność pomocy w kontekście traumy.
- Rola grup wsparcia i instytucji pomocowych: analiza efektywności organizacji społecznych i instytucji w udzielaniu pomocy ofiarom traumy.
- Psychospołeczne mechanizmy radzenia sobie: jak osoby dotknięte traumą odnajdują wsparcie w grupach terapeutycznych i innych organizacjach społecznych.
- Edukacja i świadomość społeczna: jak edukacja, kampanie społeczne i projekty edukacyjne pomagają w przeciwdziałaniu skutkom traumy w społeczeństwie.

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Opracowania i artykuły naukowe dostępne w formie PDF.

Filmy edukacyjne

Quizy i testy sprawdzające zdobytą wiedzę po każdym module.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 5 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

MODUŁ 2

1. Interwencje psychologiczne: procedura przedłużonej ekspozycji i przetwarzania poznawczego.

Cel przedmiotu

Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z zaawansowanymi metodami interwencji psychologicznych stosowanymi w leczeniu osób, które doświadczyły traumatycznych przeżyć. Przedmiot koncentruje się na dwóch głównych procedurach terapeutycznych: przedłużonej ekspozycji oraz przetwarzaniu poznawczym (CPT), które są szczególnie skuteczne w leczeniu zespołu stresu pourazowego (PTSD) oraz innych zaburzeń związanych z traumą.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu studenci będą w stanie:

1. Zrozumieć i wyjaśnić zasady działania procedur przedłużonej ekspozycji oraz przetwarzania poznawczego w kontekście psychoterapii traumy.
2. Rozpoznać wskazania do zastosowania obu metod w leczeniu osób zmagających się z PTSD i innymi konsekwencjami traumatycznych doświadczeń.
3. Samodzielnie zaplanować i przeprowadzić interwencję terapeutyczną wykorzystującą elementy przedłużonej ekspozycji oraz przetwarzania poznawczego.

4. Ocenie skuteczność stosowania tych metod w pracy z pacjentem oraz monitorować postępy terapeutyczne.
5. Krytycznie ocenić literaturę naukową i badania dotyczące skuteczności metod przedłużonej ekspozycji i CPT, identyfikując ich ograniczenia oraz wskazania do ich stosowania.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do procedury przedłużonej ekspozycji i przetwarzania poznawczego
 - Przegląd technik psychoterapeutycznych stosowanych w pracy z traumą.
 - Krótkie przypomnienie mechanizmów przetwarzania traumy oraz zaburzeń takich jak PTSD.
 - Wprowadzenie do przedłużonej ekspozycji (PE) oraz przetwarzania poznawczego (CPT) jako kluczowych metod leczenia traumy.
 - Różnice między PE a CPT oraz wskazania do ich stosowania.
2. Przedłużona ekspozycja (PE): zasady i techniki
 - Definicja i założenia teoretyczne przedłużonej ekspozycji.
 - Mechanizmy działania PE: desensytyzacja, przetwarzanie emocji i wspomnień związanych z traumą.
 - Elementy interwencji w PE: psychoedukacja, ekspozycja
 - Etapy terapii PE: przygotowanie pacjenta, prowadzenie sesji, zakończenie terapii.
 - Zastosowanie PE w leczeniu PTSD, fobii, lęku i innych zaburzeń.
3. Zastosowanie technik PE w praktyce
 - Przykłady zastosowania PE w pracy z pacjentami.
 - Planowanie i prowadzenie sesji terapeutycznych.
 - Radzenie sobie z oporem pacjenta i trudnościami w trakcie ekspozycji.
 - Przykłady ćwiczeń ekspozycyjnych
 - Ocena postępów terapii i monitorowanie efektów.

4. Przetwarzanie poznawcze (CPT): zasady i techniki

- Teoretyczne podstawy przetwarzania poznawczego w terapii traumy.
- Kluczowe komponenty CPT: identyfikowanie i modyfikowanie zniekształceń poznawczych, praca z przekonaniami pacjenta.
- Etapy terapii CPT: wyjaśnienie natury traumy, analiza i modyfikacja przekonań, praca z emocjami.
- Zastosowanie CPT w leczeniu PTSD, depresji, lęku, zaburzeń obsesyjno-kompulsyjnych.

5. Zastosowanie technik CPT w praktyce

- Jak przeprowadzać sesje CPT: przygotowanie, identyfikacja myśli automatycznych, praca z przekonaniami.
- Techniki weryfikacji przekonań pacjenta: testowanie hipotez, analiza dowodów.
- Wspieranie pacjenta w przetwarzaniu negatywnych przekonań o sobie, świecie i przyszłości.
- Zastosowanie CPT w pracy z osobami, które przeżyły traumę interpersonalną (np. przemoc, wypadki).
- Monitorowanie postępów pacjenta i ocena skuteczności CPT.

6. Porównanie i integracja procedur PE i CPT

- Główne różnice między procedurami PE i CPT.
- Jak wybrać odpowiednią metodę dla pacjenta? Wskazówki praktyczne.
- Łączenie obu metod w pracy z pacjentami (np. zastosowanie PE w połączeniu z technikami poznawczymi).
- Monitorowanie postępów terapii oraz dostosowywanie metod do potrzeb pacjenta.

7. Praktyczne wyzwania w pracy z pacjentem po traumie

- Radzenie sobie z oporem pacjenta.
- Praca z pacjentami, którzy nie reagują na standardowe metody terapii.

- Wyzwania związane z wypieraniem wspomnień, zaprzeczaniem.
- Praca z pacjentami z problemami w regulacji emocji.

8. Monitorowanie i ocena efektywności interwencji

- Metody oceny postępów w terapii traumy (kwestionariusze, wywiady, oceny kliniczne).
- Jak mierzyć efektywność terapii PE i CPT?
- Kiedy zakończyć terapię? Kiedy zmodyfikować metodę interwencji?

9. Przykłady przypadków klinicznych i studia przypadków

- Analiza przypadków: jak zastosować PE i CPT w różnych sytuacjach klinicznych.
- Praca z osobami, które doświadczyły traumatycznych przeżyć związanych z wojnami, katastrofami, przemocą.
- Omówienie przypadków z życia codziennego i zjawisk kulturowych wpływających na przebieg terapii.

10. Podsumowanie i zakończenie przedmiotu

- Kluczowe wnioski dotyczące procedur PE i CPT w pracy terapeutycznej.
- Planowanie dalszego rozwoju zawodowego w obszarze interwencji psychologicznych w kontekście traumy.
- Zasady etyczne w pracy z pacjentami po traumie.

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne z omawianiem kluczowych teorii, metod oraz technik terapeutycznych.

Quizy i ćwiczenia praktyczne, pozwalające na sprawdzenie przyswojonej wiedzy oraz umiejętności.

Artykuły naukowe i opracowania w formie PDF, uzupełniające materiał wykładowy.

Nagrania wideo z symulacjami i demonstracjami przeprowadzania procedur.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 10 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

2. Interwencja psychologiczna i terapia poznawczo-behawioralna w pracy w PTSD.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do efektywnego stosowania terapii CBT w pracy z osobami doświadczającymi PTSD, a także do integracji tej metody z innymi podejściami terapeutycznymi. Przedmiot koncentruje się na zaawansowanych technikach interwencyjnych oraz pracy z pacjentami w różnym wieku i o różnych doświadczeniach traumatycznych. Studenci zdobędą wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktyczne związane z przeprowadzaniem terapii poznawczo-behawioralnej, a także interwencji kryzysowych w kontekście traumy.

Zakładane efekty kształcenia

Po zakończeniu przedmiotu studenci będą w stanie:

1. Zrozumieć mechanizmy PTSD i rozpoznać objawy tego zaburzenia w kontekście pracy terapeutycznej.
2. Zastosować techniki terapii poznawczo-behawioralnej (CBT) w pracy z pacjentami z PTSD, w tym m.in. techniki zmiany myślenia, ekspozycji oraz regulacji emocji.
3. Opracować indywidualny plan terapeutyczny dla pacjenta z PTSD, uwzględniając specyfikę jego problemu oraz zastosowanie odpowiednich narzędzi CBT.
4. Przeprowadzać sesje terapeutyczne z pacjentem cierpiącym na PTSD, stosując techniki wyuczonych procedur terapeutycznych, takich jak ekspozycja, modyfikacja przekonań.
5. Ocenić skuteczność terapii oraz monitorować postępy pacjenta w leczeniu PTSD.
6. Dostosować interwencje terapeutyczne do indywidualnych potrzeb pacjentów oraz specyficznych aspektów ich traumy (np. trauma wojenne, przemoc domowa, wypadki).

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do terapii poznawczo-behawioralnej w pracy z PTSD
 - Podstawowe zasady i założenia terapii poznawczo-behawioralnej.
 - Rola terapii poznawczo-behawioralnej w leczeniu PTSD – przegląd badań.

- Krótkie przypomnienie kluczowych mechanizmów związanych z PTSD i jego objawami.
 - Zastosowanie CBT w leczeniu różnych zaburzeń traumatycznych.
2. Mechanizmy PTSD a podejście poznawczo-behawioralne
- Neurobiologia PTSD: jak trauma wpływa na mózg i mechanizmy emocjonalne.
 - Przekonania, myśli automatyczne i schematy poznawcze w PTSD.
 - Rola lęku, unikania i powtarzających się wspomnień w rozwoju i utrzymaniu PTSD.
 - Teoria schematów i ich związki z PTSD – analiza negatywnych przekonań.
3. Techniki CBT w pracy z PTSD
- Modyfikacja przekonań i myśli automatycznych – identyfikacja zniekształceń poznawczych, ich wpływ na stan emocjonalny pacjenta.
 - Techniki ekspozycji – zastosowanie ekspozycji wyobrażeniowej i in vivo w leczeniu PTSD.
 - Techniki regulacji emocji – rozpoznawanie i zmiana reakcji emocjonalnych pacjenta na stresory związane z traumą.
 - Terapia poznawcza: proces zmiany negatywnych przekonań o sobie, innych i świecie.
 - Zastosowanie technik behawioralnych: unikanie, zachowania zastępcze.
4. Przeprowadzanie sesji terapeutycznych z osobą z PTSD
- Budowanie relacji terapeutycznej – zaufanie, bezpieczeństwo i wsparcie w kontekście pracy z pacjentem z PTSD.
 - Ocena stanu pacjenta – zbieranie wywiadu i diagnoza PTSD.
 - Planowanie terapii – jak opracować indywidualny plan terapeutyczny.
 - Przykłady przebiegu sesji terapeutycznych: jak wprowadzać i modyfikować techniki CBT.
 - Monitorowanie postępów pacjenta w trakcie terapii.
5. Radzenie sobie z trudnościami w terapii PTSD
- Opór pacjenta – techniki pracy z oporem.
 - Praca z pacjentami, którzy unikają konfrontacji z traumatycznymi wspomnieniami.
 - Wyzwania związane z pacjentami o niskiej tolerancji na stres.
 - Jak radzić sobie z kryzysami emocjonalnymi pacjenta podczas terapii.

- Praca z pacjentami z traumą interpersonalną – jak dostosować metody CBT do osób, które doświadczyły przemocy, wykorzystywania seksualnego lub innych form traumy.
6. Zastosowanie technik CBT w różnych typach traumy
- Trauma wojenna – specyfika pracy z osobami, które doświadczyły wojny i konfliktów zbrojnych.
 - Trauma wynikająca z wypadków i katastrof – różnice w pracy z osobami, które doświadczyły wypadków samochodowych, katastrof naturalnych.
 - Trauma związana z przemocą domową i seksualną – dostosowanie terapii do indywidualnych potrzeb osób doświadczających przemocy.
 - Trauma dziecięca – specyfika pracy z dziećmi i młodzieżą cierpiącą z powodu PTSD.
7. Ocena skuteczności terapii i monitorowanie postępów
- Jak oceniać efektywność terapii poznawczo-behawioralnej w leczeniu PTSD.
 - Narzędzia i skale oceny PTSD (np. PCL, CAPS).
 - Praca z długofalowymi efektami terapeutycznymi: jak utrzymać poprawę po zakończeniu terapii.
 - Zasady zakończenia terapii – jak bezpiecznie zakończyć proces terapeutyczny z pacjentem.
8. Przykłady przypadków klinicznych
- Analiza przypadków klinicznych, zastosowanie terapii poznawczo-behawioralnej w praktyce.
 - Studium przypadku 1: PTSD po wypadku samochodowym.
 - Studium przypadku 2: PTSD po doświadczeniu przemocy domowej.
 - Studium przypadku 3: PTSD u weterana wojennego.
9. Podsumowanie i zakończenie przedmiotu
- Omówienie kluczowych aspektów terapii poznawczo-behawioralnej w pracy z PTSD.
 - Wskazówki dotyczące dalszego rozwoju zawodowego i kształcenia w obszarze psychotraumatologii.
 - Podsumowanie technik CBT i ich zastosowanie w praktyce klinicznej.

Materiały dydaktyczne:

Prezentacje multimedialne przedstawiające teoretyczne podstawy terapii poznawczo-behawioralnej w pracy z PTSD.

Artykuły naukowe – do samodzielnego przeczytania, uzupełniające materiał wykładowy.

Nagrania wideo z przykładami przeprowadzania sesji terapeutycznych oraz technik poznawczo-behawioralnych.

Ćwiczenia praktyczne i quizy – pozwalające na utrwalenie wiedzy i umiejętności związanych z zastosowaniem CBT.

Studia przypadków – przykłady rzeczywistych przypadków, które pomagają studentom w nauce pracy z pacjentem cierpiącym na PTSD.

Materiały uzupełniające – wskazówki i narzędzia praktyczne dla terapeutów, dotyczące pracy z pacjentami z PTSD.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 10 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

3. Integrycyjna praca z traumą. Zastosowanie krótkoterminowej terapii eklektycznej PTSD oraz terapii EMDR.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest dostarczenie studentom nie tylko wiedzy teoretycznej, ale także praktycznych narzędzi, które będą mogły być zastosowane w pracy z pacjentami z PTSD. Program ten ma na celu rozwój umiejętności niezbędnych do skutecznego prowadzenia terapii, a także umiejętności krytycznej analizy dostępnych technik terapeutycznych. Zrozumienie różnorodnych technik oraz umiejętność ich integrowania w kontekście indywidualnych potrzeb pacjentów stanowią kluczowy element kształcenia w obszarze psychotraumatologii.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu studenci będą w stanie:

1. Rozpoznać zastosowanie krótkoterminowych metod terapeutycznych w pracy z osobami cierpiącymi na PTSD.

2. Zastosować techniki eklektyczne w pracy z pacjentami z PTSD, łącząc różne podejścia terapeutyczne w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb pacjenta.
3. Przeprowadzać interwencje terapeutyczne w różnych kontekstach PTSD
4. Skonstruować plan terapii eklektycznej w oparciu o diagnostykę PTSD i potrzeby pacjenta.
5. Stosować techniki ekspozycji, relaksacji, mindfulness, EMDR oraz inne interwencje terapeutyczne w ramach krótkoterminowej terapii PTSD.
6. Monitorować postępy w terapii i oceniać efektywność wybranych technik terapeutycznych.

Radzić sobie z trudnościami w pracy z pacjentami z PTSD, w tym z oporem i trudnościami emocjonalnymi.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do krótkoterminowej terapii eklektycznej PTSD
 - Definicja terapii eklektycznej – łączenie różnych podejść terapeutycznych w celu uzyskania jak najlepszych wyników terapeutycznych.
 - Krótkoterminowe podejście w leczeniu PTSD – celowość stosowania krótkoterminowych terapii w pracy z traumą.
 - Zasady dostosowania terapii do indywidualnych potrzeb pacjenta: jak rozpoznać, które podejście będzie najbardziej odpowiednie dla danego pacjenta.
 - Wyzwania i korzyści wynikające z pracy eklektycznej w terapii PTSD.
2. Podstawowe techniki stosowane w krótkoterminowej terapii eklektycznej PTSD
 - Ekspozycja i techniki poznawcze – modyfikacja przekonań i myśli automatycznych związanych z traumą.
 - Mindfulness i medytacja – wprowadzenie do technik mindfulness w leczeniu PTSD; jak uważność może pomóc pacjentowi w zarządzaniu stresem i emocjami.
 - Trening relaksacyjny – jak techniki relaksacyjne wspierają proces terapeutyczny i pomagają w redukcji objawów PTSD.
 - Wykorzystywanie technik umożliwiających pacjentowi wyrażanie i przetwarzanie trudnych emocji związanych z traumą.
3. Planowanie terapii eklektycznej dla pacjentów z PTSD
 - Jak stworzyć indywidualny plan terapii eklektycznej, uwzględniając potrzeby pacjenta i jego doświadczenie traumatyczne.

- Integracja różnych technik terapeutycznych – jak wybrać najbardziej efektywne metody w zależności od przypadku.
 - Sformułowanie celów terapeutycznych i etapów pracy z pacjentem.
 - Jak określić czas trwania terapii oraz monitorować postępy pacjenta.
4. Praca z pacjentem: praktyczne zastosowanie metod eklektycznych
- Przykłady konkretnych technik w pracy z pacjentem z PTSD:
 - o Ekspozycja wyobrażeniowa: jak przeprowadzić sesję ekspozycyjną z pacjentem.
 - o Praca z myślami i przekonaniami: identyfikowanie i przekształcanie zniekształconych myśli związanych z traumą.
 - o Mindfulness i relaksacja: jak wprowadzać techniki uważności i relaksacyjne w sesjach terapeutycznych.
 - Zastosowanie tych technik w różnych przypadkach PTSD: trauma wojenne, przemoc, wypadki.
5. Ocena skuteczności terapii eklektycznej w pracy z PTSD
- Jak monitorować postępy pacjenta w terapii PTSD: ocena symptomów oraz zmiana w postrzeganiu traumy.
 - Narzędzia oceny skuteczności terapii: skale oceny PTSD, testy psychologiczne, wywiad kliniczny.
 - Podstawy ewaluacji terapii: jak ocenić, czy terapia jest skuteczna i kiedy zakończyć proces terapeutyczny.
 - Zakończenie terapii – jak bezpiecznie zakończyć terapię i pomóc pacjentowi w utrzymaniu efektów terapii.
 - Studia przypadków i analiza praktyczna
6. Wprowadzenie do terapii EMDR
- Teoretyczne podstawy terapii EMDR: model informacyjnego przetwarzania oraz rola ruchów gałek ocznych.
 - Związek między EMDR a teorią przetwarzania traumy: jak EMDR ułatwia przetwarzanie wspomnień traumatycznych.
 - Neurologiczne mechanizmy działania EMDR: jak stymulacja bilateralna wspomaga procesy przetwarzania emocji i pamięci.
 - Badania nad skutecznością EMDR: przegląd badań klinicznych, wyniki i dowody na skuteczność terapii w leczeniu traumy, PTSD oraz innych zaburzeń.
7. Etapy terapii EMDR i techniki stosowane w terapii

- Przygotowanie pacjenta do terapii EMDR: ocena stanu pacjenta, stworzenie bezpiecznej przestrzeni terapeutycznej, omówienie procesu terapii.
- Fazy terapii EMDR:
- Różne formy bilateralnej stymulacji: jak i kiedy stosować ruchy gałek ocznych, dźwięki, dotyk w terapii EMDR.

8. Zastosowanie EMDR w pracy z różnymi rodzajami traumy

- EMDR w pracy z traumą dziecięcą: szczególne wyzwania, techniki dostosowane do dzieci i młodzieży.
- EMDR w leczeniu PTSD: zastosowanie w pracy z weteranami wojennymi, ofiarami przemocy, osobami po wypadkach.
- EMDR w leczeniu traumy seksualnej i przemocy domowej: jak dostosować terapię do szczególnych potrzeb pacjentów z tego typu doświadczeniami.
- EMDR w pracy z osobami po traumie związanej z katastrofami naturalnymi i innymi traumami zbiorowymi.

9. Etyczne aspekty terapii EMDR i rola terapeuty

- Wyzwania etyczne w terapii EMDR: jak zapewnić bezpieczeństwo pacjenta, kiedy stosować EMDR, a kiedy należy rozważyć inne metody.
- Rola terapeuty w procesie EMDR: utrzymywanie granic, dbanie o komfort pacjenta, monitorowanie postępów.
- Przeciwwskazania do terapii EMDR: kiedy terapia może być niewskazana

10. Zakończenie terapii EMDR i dalsze kroki

- Zakończenie terapii: jak ocenić trwałość rezultatów terapii, przygotowanie pacjenta do kontynuacji pracy samodzielnej lub z innym terapeutą.
- Podsumowanie przedmiotu: omówienie najważniejszych zasad i procedur terapii EMDR.

11. Radzenie sobie z trudnościami i oporem w terapii PTSD

- Problemy w pracy z pacjentami z PTSD: opór, unikanie, nadmierna wrażliwość emocjonalna.
- Strategie radzenia sobie z trudnościami w terapii: jak przełamać opór pacjenta do terapii i pracy nad traumą.
- Praca z emocjami pacjenta: jak pomóc mu wyrazić i przepracować trudne emocje.
- Efekty uboczne terapii – jak rozpoznać i reagować na ewentualne pogorszenie objawów podczas terapii.

Materiały dydaktyczne:

Prezentacje multimedialne – szczegółowe wprowadzenie do krótkoterminowych interwencji eklektycznych w pracy z PTSD.

Artykuły i badania naukowe – teksty uzupełniające, dotyczące skuteczności różnych metod terapeutycznych w pracy z PTSD.

Nagrania wideo – demonstracje technik terapeutycznych, np. ekspozycji, mindfulness, treningu relaksacyjnego.

Ćwiczenia praktyczne i zadania – interaktywne zadania pomagające w utrwaleniu wiedzy teoretycznej oraz praktycznych umiejętności terapeutycznych.

Studia przypadków – analiza przypadków klinicznych i przykłady z życia, ilustrujące zastosowanie eklektycznych metod terapii.

Quizy – sprawdzające wiedzę na temat różnych technik terapeutycznych oraz ich zastosowania w pracy z PTSD.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 8 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

4. Psychotraumatologia w kontekście uzależnień.**Cel przedmiotu**

Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z relacją między doświadczeniem traumatycznym a rozwojem, utrzymywaniem oraz nawrotami uzależnień. Uczestnicy zdobędą wiedzę na temat neuropsychologicznych, emocjonalnych i społecznych mechanizmów łączących traumę z zachowaniami nałogowymi oraz nauczą się podstawowych zasad pracy terapeutycznej z osobami jednocześnie doświadczającymi objawów potraumatycznych i uzależnień.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu studenci będą w stanie:

1. Znać aktualne modele teoretyczne wyjaśniające powiązania między traumą a uzależnieniem;
2. Rozumieć neurobiologiczne i psychologiczne konsekwencje traumy sprzyjające zachowaniom nałogowym;
3. Znać specyfikę współwystępowania PTSD, dysocjacji i zaburzeń używania substancji.
4. Potrafić rozpoznać objawy wskazujące na podwójną diagnozę (trauma + uzależnienie);
5. Potrafić zaplanować wstępne działania terapeutyczne z wykorzystaniem podejść opartych na dowodach (m.in. stabilizacja, psychoedukacja, praca nad regulacją emocji);
6. Potrafić dobrać adekwatne techniki pracy z klientem z doświadczeniem traumy, uwzględniając ryzyko retraumatyzacji.
7. Być świadomym ograniczeń i zagrożeń w pracy z osobami z historią traum i uzależnień;
8. Potrafić współpracować w zespole interdyscyplinarnym (psychoterapeuci, psychiatry, terapeuci uzależnień, pracownicy socjalni);
9. Respektować zasady etyczne i bezpieczeństwa podczas pracy z treściami traumatycznymi.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do zależności między traumą a uzależnieniami.
2. Neuropatofizjologia traumy i uzależnień: system nagrody, układ stresu, dysregulacja emocji.
3. Mechanizmy radzenia sobie i strategii przetrwania: uzależnienie jako forma autoterapii.
4. Współwystępowanie PTSD, CPTSD, dysocjacji i uzależnień.
5. Diagnoza kliniczna — zasady i wyzwania w podwójnej diagnozie.
6. Podejścia terapeutyczne: terapia stabilizująca, praca z traumą, terapia uzależnień, integracja podejść.
7. Ryzyko retraumatyzacji i zasady bezpiecznej pracy z klientem.
8. Studium przypadków i analiza kliniczna.
9. Praca własna terapeuty — obciążenie wtórne, superwizja, higiena psychiczna.

Materiały dydaktyczne

- prezentacje multimedialne;
- artykuły naukowe i przegląd badań z zakresu psychotraumatologii i uzależnień; wybrane rozdziały z podręczników terapii traumy i terapii uzależnień;
- materiały wideo (wywiady kliniczne, demonstracje technik terapeutycznych);
- case studies oraz karty pracy do analizy klinicznej.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwoli na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie. Możliwa także forma warsztatu stacjonarnego.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 8 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

5. Psychoonkologiczne strategie wsparcia.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z różnorodnymi strategiami wsparcia psychologicznego, które są skuteczne w kontekście osób doświadczających diagnozy nowotworowej oraz towarzyszących jej trudności emocjonalnych. Studenci będą mieli okazję poznać różnorodne metody interwencji, które pomagają pacjentom w radzeniu sobie z emocjami, stresem, lękiem i innymi objawami psychicznymi związanymi z chorobą nowotworową. Przedmiot koncentruje się na metodach wsparcia psychologicznego, które mogą być zastosowane na różnych etapach procesu leczenia, począwszy od diagnozy, przez leczenie, aż po rehabilitację i okres życia po leczeniu nowotworu. Szczególny nacisk kładziony jest na indywidualne podejście do pacjenta, uwzględniając jego potrzeby emocjonalne i społeczne, a także wykorzystanie narzędzi psychologicznych, które wspomagają adaptację do choroby i radzenie sobie z jej konsekwencjami. Przedmiot realizowany jest w formie e-learningowej, co pozwala na samodzielne przyswajanie wiedzy i elastyczność w nauce, dostosowaną do indywidualnych potrzeb studentów.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu studenci będą w stanie:

1. Rozpoznać potrzeby psychologiczne pacjentów onkologicznych w kontekście diagnozy, leczenia i rehabilitacji.
2. Zastosować strategie wsparcia psychologicznego na różnych etapach leczenia onkologicznego, uwzględniając potrzeby emocjonalne pacjentów.
3. Posługiwać się technikami wspierającymi radzenie sobie z lękiem, stresem i depresją u pacjentów z nowotworem.
4. Wykorzystać psychologiczne narzędzia i techniki w pracy z pacjentami onkologicznymi, takie jak terapia poznawczo-behawioralna, techniki relaksacyjne, mindfulness czy techniki zarządzania stresem.

5. Tworzyć indywidualny plan wsparcia psychologicznego, który uwzględnia specyficzne potrzeby pacjenta z nowotworem.
6. Monitorować postępy pacjenta w zakresie wsparcia psychologicznego i dostosowywać interwencje w zależności od potrzeb.
7. Rozpoznać trudności psychiczne związane z diagnozą nowotworową, takie jak lęk przed śmiercią, poczucie utraty kontroli, depresja, izolacja społeczna i inne.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do psychoonkologii
 - Definicja psychoonkologii i jej znaczenie w procesie leczenia onkologicznego.
 - Rola psychologa w pracy z pacjentami onkologicznymi: zakres działań, metody wsparcia.
 - Etapy diagnozy nowotworu: jak choroba wpływa na psychikę pacjenta na różnych etapach leczenia.
 - Wyzwania psychologiczne związane z chorobą nowotworową – zmiany w postrzeganiu siebie, lęk przed śmiercią, depresja, lęk o przyszłość.
2. Psychologiczne potrzeby pacjentów onkologicznych
 - Zrozumienie emocjonalnych reakcji pacjentów na diagnozę nowotworową.
 - Radzenie sobie z lękiem, stresem i depresją – techniki wsparcia psychologicznego.
 - Sposoby poradzenia sobie z izolacją społeczną i lękiem przed śmiercią.
 - Zmiany w relacjach interpersonalnych: jak wspierać pacjenta w utrzymaniu zdrowych relacji w trakcie leczenia.
 - Rozpoznanie i radzenie sobie z problemami egzystencjalnymi związanymi z chorobą.
3. Strategie wsparcia psychologicznego w psychoonkologii
 - Terapia poznawczo-behawioralna (CBT) – jak wykorzystać CBT do radzenia sobie z lękiem, depresją i negatywnymi myślami u pacjentów onkologicznych.
 - Techniki relaksacyjne – jak techniki oddechowe, progresywna relaksacja mięśni i inne techniki pomagają w radzeniu sobie ze stresem i bólem.
 - Mindfulness – techniki uważności w pracy z pacjentem onkologicznym, ich wpływ na zmniejszenie stresu i poprawę jakości życia.
 - Wsparcie emocjonalne – jak prowadzić rozmowy wspierające, jak zwiększać poczucie kontroli pacjenta nad sytuacją.

- Interwencje w sytuacjach kryzysowych – jak wspierać pacjentów w momentach kryzysowych, takich jak pogorszenie stanu zdrowia, przyjęcie niekorzystnych wyników leczenia.
4. Wsparcie psychologiczne w trakcie różnych etapów leczenia
 - Diagnoza i leczenie: jak wspierać pacjenta tuż po diagnozie, w trakcie leczenia (chemioterapia, radioterapia), w okresach remisji i nawrotów choroby.
 - Rehabilitacja i życie po leczeniu: wsparcie w okresie rehabilitacji, pomoc w adaptacji do życia po zakończeniu terapii, strategie radzenia sobie z przewlekłymi skutkami leczenia.
 - Wsparcie rodzinne – jak angażować rodzinę w proces wsparcia psychologicznego pacjenta, rola bliskich w leczeniu.
 - Konsultacje psychologiczne w przypadku końca leczenia: jak przygotować pacjenta na życie po leczeniu, rozpoznanie problemów psychicznych, takich jak depresja czy lęk o zdrowie.
 5. Praca z pacjentem terminalnym – szczególne potrzeby psychologiczne
 - Jak wspierać pacjenta w terminalnej fazie choroby nowotworowej.
 - Praca z rodziną pacjenta terminalnego: jak prowadzić rozmowy o śmierci, jak pomóc w przygotowaniach do rozstania.
 - Psychoterapia w opiece paliatywnej – specyfika wsparcia psychologicznego w sytuacjach końca życia.
 6. Ewaluacja skuteczności wsparcia psychologicznego w psychoonkologii
 - Jak monitorować efektywność interwencji psychologicznych u pacjentów onkologicznych.
 - Narzędzia oceny – wywiady, kwestionariusze, skale oceny jakości życia pacjenta, kwestionariusze depresji i lęku.
 - Jak dostosowywać wsparcie psychologiczne w zależności od zmieniającego się stanu zdrowia pacjenta.
 - Studia przypadków i analiza praktyczna

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne – szczegółowe wprowadzenie do zagadnień psychoonkologii oraz metod wsparcia psychologicznego.

Artykuły i badania naukowe – teksty dotyczące skuteczności różnych interwencji psychologicznych w pracy z pacjentami onkologicznymi.

Nagrania wideo – przykłady technik wsparcia psychologicznego w praktyce, w tym sesje terapeutyczne, ćwiczenia mindfulness, techniki relaksacyjne.

Studia przypadków – analiza rzeczywistych przypadków pacjentów onkologicznych i zastosowanych strategii wsparcia psychologicznego.

Interaktywne quizy pomagające w przyswajaniu wiedzy.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwoli na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 8 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

6. Zjawisko wtórnej traumatyzacji: aspekty psychologiczne i strategie prewencyjne.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest dostarczenie studentom wiedzy na temat mechanizmów wtórnej traumatyzacji, jej konsekwencji emocjonalnych i psychicznych, a także sposobów jej zapobiegania w kontekście zawodowym, szczególnie w pracy psychologów, terapeutów, pracowników służb ratunkowych, lekarzy i innych profesjonalistów niosących pomoc osobom w kryzysie. Przedmiot skupia się na identyfikacji czynników ryzyka wtórnej traumatyzacji, jej symptomach oraz dostępnych strategiach prewencyjnych. Ponadto studenci poznają metody pracy nad zapobieganiem wypaleniu zawodowemu oraz przeciwdziałania nadmiernemu obciążeniu emocjonalnemu w zawodach pomagających.

Zakładane efekty kształcenia:

Po ukończeniu przedmiotu studenci będą w stanie:

1. Zdefiniować i zrozumieć mechanizm wtórnej traumatyzacji oraz konsekwencje psychiczne i emocjonalne.
2. Rozpoznać czynniki ryzyka związane z wtórną traumatyzacją w pracy z osobami dotkniętymi traumą.
3. Zidentyfikować objawy wtórnej traumatyzacji i określić, jak wpływają one na dobrostan psychiczny profesjonalistów.

4. Zastosować strategie prewencyjne w pracy z osobami narażonymi na wtórną traumatyzację, w tym techniki zarządzania stresem, profilaktykę wypalenia zawodowego oraz interwencje wspierające.
5. Rozpoznać skutki długotrwałego narażenia na traumatyczne historie pacjentów, ich wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne profesjonalistów.
6. Zaprojektować i wdrożyć indywidualny plan prewencji wtórnej traumatyzacji w praktyce zawodowej.
7. Wykorzystać dostępne zasoby wsparcia psychologicznego w pracy z osobami narażonymi na wtórną traumatyzację.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do zjawiska wtórnej traumatyzacji
 - Definicja i mechanizm wtórnej traumatyzacji: czym jest, jak się rozwija i jakie ma konsekwencje.
 - Zjawisko „vicarious trauma” (trauma zastępcza) – jakie czynniki sprzyjają jej rozwojowi.
 - Kontekst zawodowy: w jakich profesjach i sytuacjach istnieje szczególne ryzyko wystąpienia wtórnej traumatyzacji?
2. Czynniki ryzyka wtórnej traumatyzacji
 - Czynniki indywidualne: osobiste predyspozycje, styl radzenia sobie ze stresem, empatia, odporność psychiczna.
 - Czynniki zawodowe: intensywność pracy, kontakt z osobami dotkniętymi traumą, brak wsparcia społecznego, częstotliwość kontaktu z traumatycznymi treściami.
 - Struktury organizacyjne i systemowe: brak szkoleń, przeciążenie obowiązkami, brak dostępu do superwizji i wsparcia.
3. Objawy wtórnej traumatyzacji u profesjonalistów
 - Symptomy emocjonalne: depresja, lęk, wypalenie zawodowe, obniżona motywacja.
 - Objawy poznawcze: negatywne zmiany w postrzeganiu siebie, świata i innych ludzi, przekonania o zagrożeniu.
 - Objawy fizyczne: chroniczne zmęczenie, zaburzenia snu, objawy psychosomatyczne.

- Psychologiczne mechanizmy: dysocjacja, nadmierne zaangażowanie emocjonalne, problemy w oddzieleniu siebie od pacjenta.
4. Prewencja wtórnej traumatyzacji – teoretyczne podstawy
 - Wzmacnianie odporności psychicznej: jak rozwijać zdolności radzenia sobie z trudnymi emocjami i stresem.
 - Rola edukacji i szkoleń w zapobieganiu wtórnej traumatyzacji.
 - Znaczenie superwizji i wsparcia w grupie zawodowej.
 - Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu: techniki autorefleksji i regeneracji psychicznej.
 5. Strategie prewencyjne w pracy z osobami narażonymi na wtórną traumatyzację
 - Techniki zarządzania stresem: ćwiczenia oddechowe, techniki relaksacyjne, mindfulness.
 - Wsparcie psychologiczne: indywidualne i grupowe terapie wspierające (np. terapia poznawczo-behawioralna, terapia skoncentrowana na rozwiązaniach).
 - Wsparcie organizacyjne: superwizje, kultywowanie kultury troski o dobrostan psychiczny, itp.
 - Praca z emocjami pacjentów: jak zachować profesjonalny dystans, jak nie angażować się nadmiernie emocjonalnie w problemy pacjenta.
 6. Radzenie sobie z obciążeniem emocjonalnym i wypaleniem zawodowym
 - Mechanizmy ochrony przed emocjonalnym wypaleniem w zawodach pomagających.
 - Strategie odpoczynku psychicznego i fizycznego: znaczenie czasu wolnego, hobby, medytacja.
 - Znaczenie współpracy z innymi specjalistami w pracy nad obciążeniem emocjonalnym (np. superwizja, grupy wsparcia).
 - Case studies
 7. Podsumowanie i przygotowanie planu prewencji
 - Jak stworzyć indywidualny plan prewencji wtórnej traumatyzacji w praktyce zawodowej.
 - Wdrażanie strategii prewencyjnych w organizacji – szkolenie współpracowników, tworzenie środowiska sprzyjającego zdrowiu psychicznemu.

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne – szczegółowe wprowadzenie do problematyki wtórnej traumatyzacji, omawiające mechanizmy, objawy i strategie prewencyjne.

Artykuły naukowe – przegląd badań dotyczących wtórnej traumatyzacji w różnych profesjach, analiza przypadków.

Nagrania wideo – przykłady strategii prewencyjnych oraz technik zarządzania stresem w pracy z osobami dotkniętymi traumą.

Quizy – testy sprawdzające wiedzę na temat objawów, mechanizmów i strategii prewencyjnych związanych z wtórną traumatyzacją.

Studia przypadków – analiza rzeczywistych sytuacji zawodowych, w których dochodziło do wtórnej traumatyzacji oraz sposobów reagowania.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 10 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

7. Prewencja i interwencja w problematyce samobójstw. Interdyscyplinarne podejścia do zachowań autodestrukcyjnych.

Cel przedmiotu

Celem głównym przedmiotu jest wyposażenie studentów w kompleksową wiedzę oraz praktyczne umiejętności z zakresu prewencji i interwencji w kontekście samobójstw i zachowań autodestrukcyjnych. Cele szczegółowe to:

- Poznanie teoretycznych podstaw prewencji samobójstw i autodestrukcyjnych zachowań.
- Zrozumienie specyfiki czynników ryzyka i ochrony w kontekście samobójstw oraz rozpoznawania wczesnych sygnałów kryzysu suicydalnego.
- Nabycie umiejętności stosowania interwencji kryzysowej w przypadkach zagrożenia samobójczego, uwzględniając podejście interdyscyplinarne.

- Przygotowanie do pracy z osobami doświadczającymi kryzysów życiowych, depresji, uzależnień, a także z ich rodzinami.
- Zapoznanie z metodami profilaktyki samobójstw w różnych grupach społecznych oraz w kontekście kulturowym.
- Rozpoznanie i zrozumienie wpływu mediów, technologii i społeczeństwa na zachowania autodestrukcyjne.
- Przygotowanie do pracy w zespole interdyscyplinarnym i współpracy z organizacjami oraz instytucjami zajmującymi się prewencją i interwencją w zakresie samobójstw.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu studenci będą:

1. Posiadać pogłębioną wiedzę na temat czynników ryzyka, objawów i sygnałów ostrzegawczych zachowań autodestrukcyjnych oraz mechanizmów prowadzących do samobójstw.
2. Znać interdyscyplinarne podejścia do prewencji samobójstw, zarówno z perspektywy psychologicznej, jak i medycznej oraz społecznej.
3. Umieć przeprowadzić wstępną ocenę ryzyka samobójczego u osób w kryzysie oraz zidentyfikować grupy wysokiego ryzyka.
4. Wykazywać się umiejętnością interwencji kryzysowej, stosując odpowiednie techniki w przypadku osób zagrożonych samobójstwem.
5. Znać narzędzia wspierające prewencję samobójstw w różnych środowiskach (szkoły, miejsca pracy, rodziny) i na poziomie społecznym.
6. Rozumieć rolę mediów i technologii w kształtowaniu postaw wobec samobójstw oraz w rozprzestrzenianiu informacji na temat samobójstw.
7. Prowadzić edukację i profilaktykę w zakresie zapobiegania samobójstwom w społecznościach lokalnych i organizacjach.
8. Umieć współpracować z innymi specjalistami w celu zapewnienia kompleksowej pomocy osobom w kryzysie suicydalnym.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do problematyki samobójstw i autodestrukcyjnych zachowań
 - Wstęp do zagadnienia samobójstw: skala zjawiska w różnych krajach i grupach społecznych.
 - Typologie zachowań autodestrukcyjnych i ich wpływ na jednostkę oraz społeczeństwo.

- Przegląd badań dotyczących samobójstw: współczesne podejścia teoretyczne i badawcze.
 - Przegląd czynników ryzyka samobójstw: czynniki psychologiczne, biologiczne, socjologiczne, kulturowe.
 - Rola traumatycznych doświadczeń życiowych w kształtowaniu tendencji suicydalnych.
2. Mechanizmy i czynniki ryzyka samobójstw
- Wpływ depresji i zaburzeń psychicznych na samobójstwo.
 - Uzależnienia i ich związki z autodestrukcyjnymi zachowaniami.
 - Stres życiowy, traumy, problemy interpersonalne i ich rola w kryzysach suicydalnych.
 - Wysokie ryzyko w grupach szczególnych: młodzież, osoby starsze, osoby, osoby z problemami zdrowotnymi.
3. Modele prewencji samobójstw
- Podejścia profilaktyczne w prewencji samobójstw: interwencje systemowe, edukacyjne, terapeutyczne.
 - Programy profilaktyczne w szkołach i instytucjach edukacyjnych.
 - Prewencja w środowisku pracy i w rodzinie.
 - Rola mediów w prewencji samobójstw
 - Profilaktyka w kontekście społecznym: społeczności lokalne, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne.
4. Interwencje kryzysowe w sytuacji zagrożenia samobójstwem
- Interwencje natychmiastowe i długoterminowe w przypadku kryzysu suicydalnego.
 - Psychoterapia krótkoterminowa i długoterminowa w leczeniu osób z tendencjami suicydalnymi.
 - Interwencja telefoniczna i internetowa – wsparcie w trybie 24/7.
 - Współpraca z rodziną osoby zagrożonej samobójstwem.
 - Współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi: psychologowie, psychiatrzy, lekarze, pracownicy socjalni.
5. Interdyscyplinarne podejścia do pracy z osobami zagrożonymi samobójstwem
- Rola psychologa, psychiatry, terapeuty i innych specjalistów w pracy z osobami suicydalnymi.

- Komunikacja w pracy z osobami w kryzysie suicydalnym – jak budować zaufanie i relację.
- Techniki interwencji kryzysowej: aktywne słuchanie, pytania o myśli samobójcze, kierowanie do odpowiednich służb.
- Prewencja w ramach opieki zdrowotnej i psychoterapii.
- Praca z rodziną i bliskimi osoby zagrożonej samobójstwem.

6. Media i technologia w kontekście prewencji i interwencji

- Rola mediów społecznościowych w kształtowaniu postaw i norm społecznych.
- Kampanie edukacyjne w internecie oraz aplikacje i narzędzia wspierające prewencję.
- Online monitoring i pomoc w sytuacjach kryzysowych – telemedycyna i wsparcie przez Internet.

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Opracowania i artykuły naukowe dostępne w formie PDF.

Quizy i testy sprawdzające zdobytą wiedzę po każdym module.

Przykłady studiów przypadku i materiały do analizy.

Filmy edukacyjne, które studenci mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwala na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 6 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

8. Systemowa terapia traumy

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z systemową koncepcją traumy, która wykracza poza perspektywę indywidualną, ujmując traumę jako zjawisko relacyjne i międzypokoleniowe.

Cele szczegółowe

- Zrozumienie teoretycznych założeń systemowego rozumienia traumy, w tym mechanizmów cyrkularności i homeostazy w rodzinach traumatycznych.
- Zapoznanie się z koncepcją traumy transgeneracyjnej oraz procesami nieświadomego przekazu lęku i narracji między pokoleniami.
- Nabycie umiejętności diagnozowania funkcji objawu traumatycznego w kontekście struktury i granic systemu rodzinnego.
- Rozwinięcie praktycznych umiejętności stosowania narzędzi systemowych (genogram, pytania cyrkularne, eksternalizacja) w pracy z traumą.
- Kształtowanie postawy terapeutycznej uwzględniającej etykę pracy z systemem, w tym zapobieganie wtórnej traumatyzacji członków rodziny.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu student

1. Zna i rozumie wpływ traumy na dynamikę systemu rodzinnego, w tym mechanizmy triangulacji i parentyfikacji.
2. Zna zasady konstruowania i interpretowania genogramu traumy, identyfikując wzorce strat i traum historycznych.
3. Umie dostosować interwencje systemowe do specyfiki traum złożonych oraz traumy relacyjnej.
4. Wiedzie, jak identyfikować zasoby i odporność (resilience) w rodzinie, które sprzyjają procesowi zdrowienia.
5. Umie rozpoznać przeciwwskazania do terapii systemowej (np. czynna przemoc, brak bezpieczeństwa fizycznego w systemie).
6. Rozumie zjawisko rezonansu terapeuty i umie zachować neutralność w pracy z systemami silnie traumatycznymi.

Tematyka zajęć

1. Systemowa perspektywa traumy i podstawy teoretyczne

- Rodzina jako system w obliczu zagrożenia: Mechanizmy obronne systemu, sztywność granic i rola „pacjenta identyfikowanego”.
- Cykularność traumy: Jak lęk jednostki modeluje zachowania systemu i jak system podtrzymuje traumatyczne przeżywanie.

- Triangulacja w traumie: Jak dziecko staje się „piorunochronem” dla traumy rodziców (dziecko jako pacjent identyfikowany).
- Parentyfikacja: Mechanizm, w którym dziecko przejmuje rolę opiekuna strauumatyzowanego rodzica – konsekwencje dla rozwoju struktury osobowości.
- Granice wewnątrzsystemowe: Praca z „zasiekami” (odcięcie emocjonalne) oraz „zatarciem granic” (uwikłanie), które często występują po doświadczeniu przemocy.

2. Trauma międzypokoleniowa – dziedziczenie doświadczenia

- Epigenetyka i system: Biologiczne i społeczne mechanizmy dziedziczenia lęku.
- Mechanizmy przekazu transgeneracyjnego: Delegacje rodzinne, nieopłakana żałoba i „krypty” pamięci (teoria Abrahama i Torok).
- Lojalności rodowe i mity rodzinne: Rola przekonań przekonań rodzinnych na kształtowanie się losów kolejnych pokoleń.
- Niewidoczna lojalność: Dlaczego kolejne pokolenia „powtarzają” traumatyczne losy przodków (np. syndrom rocznicy).

3. Techniki pracy systemowej z traumą

- Pytania cyrkularne: Badanie wpływu traumy na relacje. Trening pytań cyrkularnych. Jak wybór pytania wpływa na reakcję wirtualnego systemu rodzinnego.
- Genogram traumy w praktyce: Technika mapowania traum historycznych, wojennych i społecznych: Mapowanie strat „nieopłakanych” (aborcje, wczesne zgony, zaginięcia), identyfikacja „czarnych owiec” i „bohaterów” rodzinnych, wizualizacja przemieszczeń i traum historycznych (wojny, migracje zarobkowe). Ćwiczenie na fikcyjnym przypadku rodziny np. wielopokoleniowej z historią alkoholizmu i przesiedleń.
- Oddzielenie traumy od tożsamości rodziny. Nadawanie traumie nazwy i formy poza systemem (np. praca z metaforą i narracją)
- Rytuały systemowe: Tworzenie nowych rytuałów rodzinnych, które pomagają „pożegnać” traumę i odseparować przeszłość od terażniejszości.
- Rzeźba rodziny i praca z przestrzenią: Wizualizacja dystansu emocjonalnego i uwikłania po traumatycznym wydarzeniu.

4. Praca z parą i rodziną w sytuacjach szczególnych

- Trauma seksualna i nadużycia w systemie: Etyka, granice i praca nad odbudową zaufania.
- Strata i żałoba traumatyczna: Systemowe aspekty śmierci dziecka lub nagłej straty żywiciela rodziny.

- Wtórna traumatyzacja bliskich: Jak wspierać opiekunów osób z PTSD, by uniknąć wypalenia systemu.

5. Etyka i rola terapeuty systemowego

- Neutralność vs zaangażowanie: Wyzwania w pracy ze sprawcą i ofiarą w jednym systemie.
- Bezpieczeństwo sesji: Rozpoznawanie momentów, w których niezbędna jest separacja członków rodziny.
- Higiena pracy terapeuty: Przeciwprzeniesienie i rezonans z traumą systemu.

Materiały dydaktyczne

- Prezentacje multimedialne: Modele systemowe traumy i schematy analizy genogramowej.
- Studia przypadków (Case studies): Opisy pracy z rodzinami po traumach wojennych i przemocowych.
- Arkusz Genogramu Traumy: Narzędzie do samodzielnego ćwiczenia diagnozy transgeneracyjnej.
- Filmy z sesji symulowanych: Przykłady interwencji (pytania cyrkularne, praca z rzeźbą).

Organizacja i forma zajęć

- Zajęcia prowadzone są w trybie e-learningowym, co sprzyja elastycznej pracy..
- Łączny czas trwania: 6 godzin. Program kładzie nacisk na praktyczne zastosowanie narzędzi narracyjnych i wizualnych w bezpiecznej przestrzeni cyfrowej.
- Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.
- Artykuły i badania naukowe w formie PDF do samodzielnej lektury.
- Interaktywne quizy pomocne w przyswajaniu wiedzy.
- Filmy edukacyjne, które studenci mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

9. Rola psychoterapeuty w terapii. Narzędzia terapeutyczne, etyka, kontrakt terapeutyczny, tajemnica zawodowa oraz dokumentowanie doświadczeń traumatycznych.

Cele przedmiotu

Główne cele przedmiotu to:

- Zrozumienie roli psychoterapeuty w procesie terapeutycznym, z uwzględnieniem jego odpowiedzialności zawodowej, roli wspierającej, motywującej oraz pomagającej w przezwyciężaniu trudności.
- Nabycie umiejętności stosowania narzędzi psychoterapeutycznych w pracy z pacjentem, w tym technik poznawczo-behawioralnych, psychodynamicznych, EMDR, oraz narzędzi wspierających pracę z traumą.
- Zrozumienie i zastosowanie zasad etyki zawodowej psychoterapeuty, takich jak obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej, zasady dotyczące kontraktu terapeutycznego, oraz granic etycznych w pracy z pacjentem.
- Poznanie zasad dokumentowania procesu terapeutycznego, w tym dokumentowania doświadczeń traumatycznych pacjentów, zgodnie z wymaganiami prawnymi i etycznymi.
- Zrozumienie znaczenia współpracy między terapeutą a pacjentem, szczególnie w kontekście pracy z pacjentami, którzy doświadczyli traumy, w tym aspekty budowania zaufania, komunikacji oraz interwencji kryzysowych.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu, student będzie:

1. Znać rolę psychoterapeuty w procesie terapeutycznym oraz będzie świadomy swojej odpowiedzialności zawodowej i roli wspierającej.
2. Rozumieć różnorodne narzędzia psychoterapeutyczne, które mogą być stosowane w pracy z pacjentami, w tym metody ogólnoterapeutyczne oraz te szczególnie dedykowane pracy z osobami po traumie.
3. Umieć rozpoznać i stosować zasady etyki zawodowej, takie jak kontrakt terapeutyczny, tajemnica zawodowa, granice profesjonalizmu oraz zachowanie odpowiednich standardów w relacji terapeutycznej.
4. Posiadać wiedzę na temat dokumentowania pracy terapeutycznej, w tym zapisywania doświadczeń traumatycznych pacjentów zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi i etycznymi.

5. Rozumieć proces pracy z traumą, w tym jak odpowiednio prowadzić sesje terapeutyczne z osobami, które doświadczyły trudnych przeżyć, jak je wspierać, i jakie techniki terapeutyczne zastosować w pracy z nimi.
6. Znać techniki efektywnej komunikacji w relacji terapeutycznej, zwłaszcza w kontekście pracy z pacjentami przeżywającymi trudności emocjonalne i psychiczne wynikające z traumy.

Tematyka zajęć

1. Rola psychoterapeuty w terapii
 - Zadania psychoterapeuty: czym różni się rola psychoterapeuty od innych profesjonalistów (np. psychiatry, psychologa), jakie cechy są niezbędne w pracy terapeutycznej.
 - Relacja terapeutyczna: rola zaufania i bezpieczeństwa w pracy z pacjentem, budowanie relacji w oparciu o szacunek i empatię.
 - Granice w pracy terapeutycznej: jak ustanowić i utrzymywać granice w relacji z pacjentem, jak unikać wypalenia zawodowego, jak radzić sobie z trudnymi emocjami.
2. Narzędzia terapeutyczne wykorzystywane w pracy psychoterapeutycznej
 - Techniki terapeutyczne: przegląd narzędzi wykorzystywanych w psychoterapii, w tym techniki poznawczo-behawioralne, psychodynamiczne, EMDR, techniki opóźniające reakcje oraz interwencje kryzysowe.
 - Dostosowanie narzędzi do pacjenta: jak dobierać narzędzia terapeutyczne w zależności od charakterystyki pacjenta, jego problemów i doświadczeń.
 - Techniki pracy z traumą: szczególne techniki stosowane w pracy z osobami po traumie, jak praca z przeszłością, przetwarzanie emocji, kontrola lęku.
3. Etyka pracy psychoterapeuty
 - Zasady etyczne w psychoterapii: kodeks etyczny psychoterapeuty, zasady zachowania poufności i tajemnicy zawodowej.
 - Obowiązki terapeuty: zachowanie etycznych granic w pracy z pacjentem, omijanie potencjalnych zagrożeń związanych z manipulacją, uzależnieniem pacjenta od terapeuty, itd.
 - Zasady profesjonalizmu: jak unikać transgresji, co zrobić w przypadku pojawienia się nieetycznych zachowań, jak rozpoznać granice swojej kompetencji zawodowej i kiedy skierować pacjenta do innego specjalisty.

4. Kontrakt terapeutyczny

- Rola kontraktu terapeutycznego: omówienie istoty kontraktu w pracy psychoterapeutycznej, jakie elementy powinien zawierać (cele terapii, metody pracy, czas trwania, częstotliwość sesji, zasady terapii).
- Obowiązki i oczekiwania pacjenta i terapeuty: jak wprowadzać kontrakt do pracy z pacjentem, jak wyjaśniać zasady terapii, jak dostosować kontrakt do indywidualnych potrzeb pacjenta.
- Zmiana i elastyczność kontraktu: jak reagować na zmiany w terapii, jak elastycznie dostosowywać kontrakt w trakcie pracy z pacjentem.

5. Tajemnica zawodowa i dokumentowanie doświadczeń traumatycznych

- Tajemnica zawodowa: omówienie obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, przypadki, w których obowiązuje zwolnienie z tej tajemnicy (np. zagrożenie życia pacjenta).
- Dokumentowanie pracy terapeutycznej: zasady dokumentowania terapii, w tym przechowywanie zapisów, zapisywanie historii pacjenta, tworzenie raportów.
- Dokumentowanie doświadczeń traumatycznych: jak dokumentować doświadczenia traumatyczne pacjentów, jak dbać o ich dobrostan i bezpieczeństwo, jakie informacje muszą być uwzględnione w dokumentach.

6. Podsumowanie i najważniejsze wnioski

- Podsumowanie najważniejszych kwestii: omówienie kluczowych narzędzi i technik pracy psychoterapeutycznej, zasady etyczne i obowiązki zawodowe.
- Wyzwania, z jakimi mogą spotkać się terapeuci w swojej pracy, szczególnie przy pracy z pacjentami doświadczającymi traumy.

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne: szczegółowe opracowanie teoretyczne, zawierające kluczowe zasady etyki, narzędzi i metod pracy terapeutycznej.

Artykuły i opracowanie naukowe: teksty dotyczące etyki zawodowej psychoterapeuty, roli kontraktu terapeutycznego, tajemnicy zawodowej.

Filmy instruktażowe: przykłady sesji terapeutycznych, szczególnie pracy z pacjentami po traumie.

Quizy: weryfikacja wiedzy teoretycznej z zakresu narzędzi terapeutycznych, etyki i dokumentowania terapii.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwoli na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 10 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

10. Trauma i ból chroniczny: interdyscyplinarne podejście do zdrowia psychosomatycznego. Metody pracy z ciałem w kontekście traumy.

Cele przedmiotu

- Przekazanie wiedzy oraz umiejętności umożliwiających efektywne wykorzystanie metod pracy z ciałem w leczeniu traumy i chronicznego bólu.
- Zrozumienie psychosomatycznych mechanizmów łączących traumę z chronicznym bólem, w tym neurofizjologiczne i psychologiczne aspekty ich wzajemnego oddziaływania.
- Nabycie wiedzy na temat interdyscyplinarnych metod leczenia chronicznego bólu, z uwzględnieniem elementów psychicznych, fizjoterapeutycznych oraz medycznych.
- Zrozumienie roli ciała w leczeniu traumy i chronicznego bólu, z naciskiem na metody pracy z napięciem mięśniowym, regulację autonomicznego układu nerwowego oraz prace z emocjami i stresem.
- Poznanie i stosowanie technik pracy z ciałem, takich jak terapia traumy poprzez ciało, oddechowa terapia relaksacyjna, praca z mięśniami oraz techniki uważności.
- Nauka rozpoznawania psychosomatycznych objawów traumy i chronicznego bólu, oraz dostosowywania terapii do indywidualnych potrzeb pacjentów, uwzględniając ich historię traumatyczną i reakcje na ból.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu studenci będą:

1. Rozumieć mechanizmy psychosomatyczne i zależności między traumą a chronicznym bólem.
2. Znać interdyscyplinarne podejście do leczenia chronicznego bólu, obejmujące psychoterapię, medycynę i fizjoterapię.

3. Mieć umiejętności pracy z ciałem w kontekście traumy i chronicznego bólu, w tym stosowania technik oddechowych, pracy z napięciem mięśniowym i uwalnianiem emocji z ciała.
4. Znać techniki wspomagające regulację autonomicznego układu nerwowego, takie jak praca z oddechem, uwrażliwienie na napięcia w ciele oraz zastosowanie technik uważnościowych.
5. Mieć umiejętność dostosowania terapii do indywidualnych potrzeb pacjenta w kontekście bólu chronicznego i traumy, integrując różne metody pracy, zarówno psychiczne, jak i fizyczne.
6. Rozpoznać i odpowiednio reagować na emocje pacjenta, które mogą przyczyniać się do chronicznego bólu i traumy, w tym technik wyciszenia, pracy z ciałem i uwalnianiem emocji.

Tematyka zajęć

1. Psychosomatyczne powiązania między traumą a chronicznym bólem
 - Psychosomatyczne mechanizmy traumy: Jak traumatyczne doświadczenia wpływają na ciało, powodując napięcia, które mogą manifestować się jako chroniczny ból.
 - Neurofizjologia chronicznego bólu: Zrozumienie, jak ból chroniczny wpływa na system nerwowy, w tym zmiany w strukturze i funkcji mózgu, które mogą pogłębiać objawy bólowe oraz emocjonalne.
 - Rola autonomicznego układu nerwowego: Jak dysfunkcje w autonomicznym układzie nerwowym (w tym odpowiedź na stres) mogą prowadzić do chronicznego bólu i jego psychosomatycznych manifestacji.
2. Interdyscyplinarne podejście do leczenia chronicznego bólu
 - Współpraca psychoterapeutów, fizjoterapeutów i lekarzy: Jak zintegrować różne podejścia w leczeniu pacjentów cierpiących na chroniczny ból z doświadczeniem traumy.
 - Psychologiczne aspekty leczenia chronicznego bólu: Jak psychoterapia może wspierać leczenie bólu, w tym rola technik poznawczo-behawioralnych, terapii traumy oraz pracy z przekonaniami i emocjami pacjenta.
 - Rola fizjoterapii i medycyny: Zastosowanie rehabilitacji, masażu, terapii manualnych, oraz leczenia farmakologicznego w leczeniu chronicznego bólu i traumy.
3. Praca z ciałem w kontekście traumy

- Terapia traumy poprzez ciało: Jak trauma zakodowuje się w ciele, jakie techniki pomagają w uwalnianiu napięć (np. metoda Somatic Experiencing, techniki oddechowe).
 - Techniki oddechowe i relaksacyjne: Jak stosować techniki oddechowe w pracy z pacjentem, które pomagają w regulowaniu układu nerwowego i zmniejszaniu bólu chronicznego.
 - Uważność i relaksacja: Jak rozwijać umiejętność obecności w ciele, zmniejszając stres, lęk oraz napięcia, które mogą prowadzić do chronicznych problemów zdrowotnych.
 - Integracja ciała i psychiki: Jak łączyć terapię mentalną z pracą z ciałem, w celu skutecznego leczenia traumy i bólu.
4. Praca z emocjami w kontekście chronicznego bólu i traumy
- Emocje zakodowane w ciele: Jak emocje, takie jak lęk, złość, smutek czy wstyd, mogą wpływać na ból chroniczny i jak je uwalniać z ciała.
 - Techniki pracy z emocjami: Jak stosować techniki terapeutyczne oparte na emocjach, między innymi takie jak praca z oddechem, aby rozładować napięcia emocjonalne i zmniejszyć ból.
 - Współczesne podejścia w leczeniu traumy i emocji: Jak stosować współczesne podejścia terapeutyczne w pracy z emocjami związanymi z traumą i chronicznym bólem, jak np. terapia skoncentrowana na emocjach (EFT).
5. Praktyczne metody pracy z pacjentem – proces terapeutyczny i techniki wspomagające leczenie bólu
- Indywidualizacja terapii: Jak dostosować terapię do indywidualnych potrzeb pacjenta z chronicznym bólem i traumą, uwzględniając różne aspekty psychosomatyczne.
 - Monitorowanie postępów w terapii: Jak śledzić zmiany u pacjenta, jakie techniki sprawdzają się w redukcji bólu i stresu, a także jak dostosowywać podejście w zależności od reakcji pacjenta.
 - Praca z pacjentem w kontekście integracji ciała i psychiki: Jak prowadzić pacjenta przez proces terapeutyczny, łącząc techniki pracy z ciałem, psychoterapii i medycyny.

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Opracowania i artykuły naukowe dostępne w formie PDF dotyczące psychosomatyki, traumy, chronicznego bólu i pracy z ciałem.

Filmy instruktażowe – przedstawiające praktyczne techniki terapeutyczne, takie jak praca z ciałem, techniki oddechowe czy terapie oparte na emocjach.

Quizy i zadania praktyczne – pomagające utrwalić wiedzę i rozwijać umiejętności praktyczne związane z terapią traumy i bólu chronicznego.

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwoli na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 8 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

11. Trauma i zdolności adaptacyjne. Analiza zaburzeń psychicznych i osobowościowych w obliczu traumy.

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest dostarczenie studentom zaawansowanej wiedzy na temat psychicznych i osobowościowych konsekwencji traumy, ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmów adaptacyjnych oraz zaburzeń psychicznych i osobowościowych, które mogą wystąpić w wyniku doświadczania traumy. Przedmiot ma na celu rozwój umiejętności analizy i rozumienia interakcji między traumą, mechanizmami obronnymi oraz różnymi modelami zaburzeń osobowościowych w kontekście traumatycznych doświadczeń. Studenci będą analizować procesy adaptacyjne, rozpoznawać skutki traumy i zapoznawać się z nowoczesnymi podejściami terapeutycznymi, które uwzględniają wpływ traumy na psychikę.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu student:

1. Zna i rozumie psychologiczne oraz osobowościowe mechanizmy adaptacyjne w odpowiedzi na traumę.
2. Potrafi rozpoznać i opisać zaburzenia psychiczne i osobowościowe związane z traumą.
3. Rozumie zjawisko posttraumatycznego wzrostu i mechanizmy obronne stosowane przez osoby doświadczające traumy.

4. Ma świadomość roli czynników indywidualnych (np. osobowościowych, genetycznych) w rozwoju zaburzeń po traumie.
5. Rozumie i potrafi zinterpretować wyniki współczesnych badań nad traumą i adaptacyjnymi strategiami radzenia sobie.
6. Ma umiejętności w zakresie zastosowania narzędzi diagnostycznych w kontekście zaburzeń psychicznych po traumie.
7. Potrafi wskazać i ocenić różne modele terapeutyczne dla osób zmagających się z konsekwencjami traumy.

Tematyka zajęć

1. Mechanizmy adaptacyjne w odpowiedzi na traumę
 - Zrozumienie roli mechanizmów obronnych: Jak różne mechanizmy obronne pomagają jednostce w radzeniu sobie z traumą? Omówienie mechanizmów takich jak wyparcie, racjonalizacja, deindywidualizacja.
 - Rezyliencja (odporność psychiczna): Co to jest odporność psychiczna? Jakie są czynniki wspierające odporność na traumę? Rola wsparcia społecznego, poczucia własnej wartości i elastyczności psychicznej.
 - Zmiana tożsamości w obliczu traumy: Jak trauma może wpłynąć na poczucie tożsamości? Rola integracji doświadczeń traumatycznych w procesie adaptacji.
2. Zaburzenia psychiczne w kontekście traumy
 - Zaburzenia lękowe po traumie: Analiza zaburzeń lękowych, które mogą rozwijać się po traumatycznym doświadczeniu, z naciskiem na zjawisko lęku uogólnionego, napadów paniki oraz lęku przed powrotem traumy.
 - Depresja: Jak trauma może prowadzić do rozwoju depresji? Zrozumienie zależności między traumą a depresją, a także interwencji terapeutycznych.
 - Zaburzenia osobowościowe a trauma: Jak trauma wpływa na rozwój i funkcjonowanie osobowości? Analiza zaburzeń osobowościowych, które mogą wynikać z przeżycia traumy.
 - Zaburzenia somatyzacyjne i psychosomatyczne: Jak trauma może przejawiać się w dolegliwościach somatycznych, które nie mają organicznej przyczyny?
 - Zaburzenia osobowości w wyniku traumy: Jak chroniczne doświadczenie traumy (zwłaszcza w dzieciństwie) może prowadzić do rozwoju zaburzeń osobowości,

3. Trauma a relacje interpersonalne i społeczne w kontekście zdolności adaptacyjnych

- Trauma a relacje interpersonalne jako mechanizm adaptacji
 - Wpływ traumy na zdolność do tworzenia więzi: Jak trauma wpływa na zdolność jednostki do budowania zaufania i bliskich relacji, a także jak wprowadza mechanizmy obronne w obliczu lęku przed bliskością?
 - Trauma a zmiana stylu przywiązania: Jak traumatyczne doświadczenia wpływają na zmiany w stylach przywiązania (np. lękowe, unikające) i jakie mechanizmy adaptacyjne mogą wspierać zdrowe relacje?
- Rola wsparcia społecznego w adaptacji po traumie
 - Wsparcie w procesie adaptacyjnym: Jak rodzina, przyjaciele i grupy wsparcia mogą przyczynić się do zdolności adaptacyjnych osoby po traumie, wspomagając jej proces zdrowienia i integracji traumatycznych doświadczeń?
 - Stygmatyzacja jako bariera adaptacyjna: Jak postrzeganie społecznego wsparcia osób po traumie (np. ofiar przemocy) wpływa na ich zdolności adaptacyjne i proces leczenia?
- Trauma a aktywność zawodowa i zaangażowanie społeczne jako element adaptacji
 - Trauma a zdolność do adaptacji zawodowej: Jak trauma wpływa na proces adaptacji w pracy, w tym relacje w miejscu pracy i trudności związane z powrotem do aktywności zawodowej po doświadczeniu traumy?
 - Zaangażowanie społeczne i aktywność jako proces adaptacyjny: Jak trauma wpływa na decyzje dotyczące aktywności społecznej, wolontariatu i zaangażowania w działania społeczne? Jak aktywność ta może wspierać proces adaptacji?

4. Zaawansowane podejścia terapeutyczne w pracy z traumą

- Integracja podejść terapeutycznych w pracy z traumą
 - Połączenie różnych szkół terapeutycznych – Jak terapeuci łączą techniki z różnych podejść (psychodynamicznych, poznawczo-behawioralnych, systemowych) w pracy z osobami po traumie?
- Somatyczne podejście w terapii traumy
 - Somatic experiencing – Jak praca z ciałem pomaga w przetwarzaniu traumy? Wykorzystanie terapii opartej na ciele w pracy z traumą.

- o Terapie sensoryczne i oddechowe – Rola oddechu i technik relaksacyjnych w pracy z traumą.
- Wsparcie w kontekście zawodowym osób doświadczających traumy
- Terapia grupowa i wsparcie społeczne w leczeniu traumy
 - o Terapie grupowe i psychoedukacja – Jak terapia grupowa i wsparcie społeczne mogą wspomagać proces leczenia i adaptacji po traumie?

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Artykuły i badania naukowe w formie PDF do samodzielnej lektury.

Interaktywne quizy pomagające w przyswajaniu wiedzy.

Filmy edukacyjne, które studenci mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Przykłady studiów przypadków do analizy

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwoli na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 10 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów

12. Wsparcie psychologiczne dla ofiar przemocy.

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do udzielania wsparcia psychologicznego osobom, które doświadczyły przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy domowej, psychicznej, fizycznej, seksualnej oraz ekonomicznej. Przedmiot ma na celu wyposażenie studentów w umiejętności diagnozowania potrzeb ofiar przemocy, stosowania odpowiednich interwencji oraz pomagania w procesie zdrowienia. Zajęcia skupiają się na nabywaniu wiedzy na temat skutków przemocy oraz metod wsparcia, zarówno w ramach działań indywidualnych, jak i grupowych.

Zakładane efekty kształcenia:

Po zakończeniu kursu student:

- Zrozumie psychologiczne mechanizmy przemocy i jej wpływ na ofiary.
- Będzie potrafił rozpoznać objawy, skutki oraz różne formy przemocy, w tym subtelne i trudne do rozpoznania (np. przemoc psychiczna).
- Nabędzie umiejętności udzielania wsparcia psychologicznego w kontekście różnych rodzajów przemocy.
- Będzie znał metody interwencji kryzysowych w pracy z ofiarami przemocy, w tym zasady ochrony i bezpieczeństwa.
- Pozna metody terapeutyczne pomagające w leczeniu skutków przemocy.
- Zrozumie istotę współpracy z innymi specjalistami (np. prawnicy, socjali, lekarze) w pracy z ofiarami przemocy.
- Zdobędzie wiedzę o kontekstach prawnych i etycznych pracy z ofiarami przemocy.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do problematyki przemocy
 - Rodzaje przemocy: Fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna. Krótkie wprowadzenie do ich specyfiki, skutków i ukrytych form przemocy.
 - Skala zjawiska przemocy w Polsce i na świecie: Omówienie statystyk dotyczących przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy domowej i jej ukrytych aspektów.
 - Przemoc w kontekście społecznym i kulturowym: Jak normy kulturowe, społeczne i ekonomiczne kształtują postawy wobec przemocy? Rola stereotypów i norm płciowych w doświadczaniu przemocy.
 - Psychologiczne mechanizmy przemocy: Omówienie dynamicznych aspektów przemocy, takich jak cykle przemocy, manipulacja, kontrola.
2. Psychologiczne konsekwencje przemocy
 - Skutki przemocy dla zdrowia psychicznego ofiar: Depresja, lęki, PTSD, zaburzenia osobowościowe, zaburzenia odżywiania.
 - Skutki przemocy w dzieciństwie: Długoterminowe efekty traumy, w tym zaburzenia emocjonalne i trudności w budowaniu zdrowych relacji interpersonalnych.
 - Psychologiczne mechanizmy obronne ofiar przemocy: Jakie mechanizmy obronne pojawiają się w odpowiedzi na przemoc? Omówienie wyparcia, zaprzeczenia, racjonalizacji i ich wpływ na zdrowienie.
 - Samookaleczenia i inne zachowania autoagresywne: Analiza przyczyn i funkcji zachowań autoagresywnych u ofiar przemocy.

3. Interwencja psychologiczna w pracy z ofiarami przemocy

- Podstawy interwencji kryzysowej: Zasady pierwszej pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy. Praca z osobą w stanie kryzysu – jak reagować, jakie pytania zadawać, jakie techniki wykorzystać.
- Bezpieczeństwo ofiary: Jakie kroki należy podjąć, by zapewnić bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne ofiary? Współpraca z odpowiednimi służbami (policja, ośrodki wsparcia).
- Techniki terapeutyczne w pracy z ofiarami przemocy: Krótkoterminowe podejścia terapeutyczne – jak rozmawiać z ofiarą, jak pomóc jej odzyskać poczucie kontroli, jakie techniki mogą być najbardziej efektywne.
- Zasady współpracy z innymi specjalistami: Rola psychologa w zespole interdyscyplinarnym (prawnicy, lekarze, pracownicy socjalni). Jak efektywnie współpracować z organizacjami pomagającymi ofiarom przemocy?

4. Psychoterapia ofiar przemocy

- Modele terapii dla ofiar przemocy: Terapia poznawczo-behawioralna, terapia schematów, terapia oparta na uważności. Omówienie, które podejścia terapeutyczne są najskuteczniejsze w pracy z ofiarami przemocy.
- Zastosowanie EMDR w pracy z traumą: Jakie techniki EMDR mogą być użyteczne w pracy z osobami, które doświadczyły przemocy?
- Zasady odbudowy poczucia własnej wartości: Jakie metody pomagają ofiarom przemocy odzyskać poczucie własnej wartości i kontroli nad swoim życiem?
- Jak pomagać ofiarom w przerwaniu cyklu przemocy, w tym pomaganie w wyjściu z przemocowych relacji?

5. Praca z dziećmi i młodzieżą ofiarami przemocy

- Specyfika pracy z dziećmi i młodzieżą: Jakie są różnice w pracy z dziećmi i dorosłymi ofiarami przemocy? Jakie techniki są najbardziej skuteczne w tej grupie wiekowej?
- Trauma i rozwój dzieci: Jak przemoc wpływa na rozwój emocjonalny, poznawczy i społeczny dzieci? Jakie objawy mogą wskazywać na to, że dziecko jest ofiarą przemocy?
- Współpraca z opiekunami dzieci ofiar przemocy: Jakie metody wspierania opiekunów dzieci, które doświadczyły przemocy są najbardziej efektywne?

Materiały dydaktyczne

Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

Artykuły i badania naukowe w formie PDF do samodzielnej lektury.

Interaktywne quizy pomagające w przyswajaniu wiedzy.

Filmy edukacyjne z ekspertami z zakresu psychologii przemocy. które studenci mogą odsłuchiwać w dowolnym czasie.

Przykłady studiów przypadków do analizy

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwoli na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 7 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.

13. Superwizja jako narzędzie wsparcia w psychotraumatologii.

Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z rolą superwizji jako narzędzia wspierającego procesy terapeutyczne w psychotraumatologii. Przedmiot ma na celu rozwój umiejętności korzystania z superwizji w pracy z osobami, które doświadczyły traumy, a także przygotowanie studentów do wykorzystania superwizji w kontekście własnej praktyki zawodowej. Zajęcia mają na celu zrozumienie roli superwizora, relacji w superwizji oraz specyfiki superwizji w kontekście pracy z osobami dotkniętymi traumą.

Zakładane efekty kształcenia

Po ukończeniu przedmiotu student:

1. Zrozumie rolę superwizji w pracy psychotraumatologicznej.
2. Nabędzie umiejętności korzystania z superwizji w pracy z klientami dotkniętymi traumą.
3. Będzie znał etyczne zasady superwizji oraz różnice między superwizją a innymi formami wsparcia zawodowego (np. konsultacjami, mentoringiem).
4. Pozna metodologię prowadzenia superwizji, techniki stosowane w superwizji oraz zasady komunikacji w tym procesie.

5. Zdobędzie wiedzę o wpływie pracy z traumą na terapeutę oraz mechanizmach przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.
6. Nabędzie umiejętności zarządzania trudnymi emocjami i doświadczeniami związanymi z pracą z traumą.

Tematyka zajęć

1. Wprowadzenie do superwizji w psychotraumatologii
 - Definicja superwizji: Wprowadzenie do pojęcia superwizji, jej celu oraz różnic w stosunku do innych form wsparcia zawodowego, takich jak mentoring czy konsultacje.
 - Rola superwizora w pracy z psychotraumatologiem: Omówienie roli superwizora jako mentora, doradcy i wsparcia emocjonalnego w pracy z traumą.
 - Zadania superwizji w psychotraumatologii: Jakie są cele superwizji w pracy z osobami dotkniętymi traumą? Omówienie szczególnej roli superwizji w kontekście wsparcia emocjonalnego, rozwoju zawodowego i zapobiegania wypaleniu zawodowemu.
 - Etyczne zasady superwizji: Jakie zasady etyczne powinny obowiązywać w procesie superwizyjnym? Omówienie kwestii takich jak poufność, granice w relacji superwizyjnej, odpowiedzialność superwizora i superwizowanego.
2. Proces superwizyjny w pracy z osobami dotkniętymi traumą
 - Struktura procesu superwizyjnego: Jak przebiega proces superwizyjny? Omówienie etapów: przygotowanie do superwizji, sesja superwizyjna, refleksja po sesji.
 - Techniki stosowane w superwizji: Omówienie różnych technik superwizyjnych, takich jak analiza przypadków, refleksja grupowa, czy superwizja w formie "coachingowej".
 - Rola autorefleksji w superwizji: Jak ważna jest autorefleksja w pracy z traumą? Omówienie technik samodzielnej analizy własnych reakcji, emocji i postaw w pracy z klientami.
 - Analiza przypadków w superwizji: Jak przeprowadzać analizę przypadków w kontekście psychotraumatologii? Omówienie metodologii analizowania trudnych przypadków i omawiania doświadczeń z klientami dotkniętymi traumą.

3. Superwizja a emocjonalne obciążenie terapeutów

- Emocjonalne wyzwania pracy z ofiarami traumy: Jakie emocjonalne trudności mogą pojawić się u psychoterapeutów pracujących z ofiarami traumy? Omówienie wyzwań związanych z pracą z osobami cierpiącymi na PTSD, zjawisko wtórnej traumatyzacji i wypalenia zawodowego.
- Wsparcie psychologiczne dla psychoterapeutów: Jak superwizja może pomóc w zarządzaniu stresem i emocjami psychoterapeutów? Omówienie technik radzenia sobie z obciążeniem emocjonalnym związanym z pracą z traumą.
- Superwizja jako narzędzie zapobiegania wypaleniu zawodowemu: Jakie mechanizmy wsparcia superwizyjnego mogą pomóc w unikaniu wypalenia zawodowego? Analiza roli superwizji w zapewnieniu zdrowia psychicznego i dobrostanu terapeutów.
- Przeciwdziałanie negatywnym skutkom pracy z traumą: Jakie działania w ramach superwizji mogą pomóc psychoterapeutom w radzeniu sobie z trudnymi doświadczeniami związanymi z pracą z traumą?

4. Techniki superwizyjne w pracy z klientami dotkniętymi traumą

- Praca z emocjami w superwizji: Jak superwizja może pomóc w radzeniu sobie z emocjami zarówno superwizora, jak i osoby superwizowanej? Omówienie metod rozwiązywania trudnych emocji związanych z pracą z traumą, takich jak złość, lęk, bezradność.
- Superwizja w kontekście interwencji kryzysowych: Jakie wyzwania pojawiają się w pracy superwizyjnej w kontekście interwencji kryzysowych? Jakie techniki pomagają w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami kryzysowymi?
- Metody wsparcia w pracy z traumą w kontekście superwizji: Jakie konkretne techniki wspierające można zastosować w ramach superwizji, by poprawić jakość pracy terapeutycznej z ofiarami traumy?

Materiały dydaktyczne

-Prezentacje multimedialne z kluczowymi informacjami dotyczące każdego z modułów.

-Artykuły i badania naukowe w formie PDF do samodzielnej lektury - Teksty teoretyczne na temat superwizji w kontekście pracy z osobami doświadczającymi traumy, etycznych aspektów pracy z traumą oraz technik superwizyjnych.

-Interaktywne quizy pomagające w przyswajaniu wiedzy.

-Przykłady studiów przypadków do analizy

Organizacja i forma zajęć

Forma e-learningu pozwoli na elastyczne podejście do nauki, umożliwiając uczestnikom przyswajanie wiedzy w dogodnym dla nich czasie i tempie.

Całkowity czas trwania przedmiotu wynosi 7 godzin, a zadania praktyczne i interaktywne elementy zajęć mają na celu wzmocnienie procesu uczenia się.

Kryteria oceny: Egzamin końcowy obejmujący pytania z udostępnionych materiałów.